



Åfjord kommune Rådmannen

Kommunal- og moderniseringsdepartementet
Postboks 1812 Dep

0032 Oslo

postmottak@kmd.dep.no

Deres ref.

Vår ref.
//8PJO

Dato
18.08.2020

FORSKRIFT FOR SNØSKUTERLØYPE I ÅFJORD KOMMUNE FYLKESMANNENS OVERPRØVING AV VEDTAK I ÅFJORD KOMMUNESTYRE

Åfjord kommune viser til brev av 3. desember 2013 vedrørende forsøksordningen med etablering av snøskuterløyper, og senere endring av motorferdselloven av 01.10.2015 der kommunestyret gis myndighet til å fastsette løyper for kjøring med snøskuter på vinterføre.

Videre viser vi til brev av 28.01.2019 vedrørende fylkesmannens overprøving av vedtak i Åfjord kommune og Klima- og miljødepartementets tilsvarende i brev av 21.02.2019, der departementet viser til at man ikke har gjort noen vurdering av denne konkrete saken. Fylkesmannens opphevelse av Åfjord kommunes vedtak ble dermed stående.

Saken oppleves som vanskelig i Åfjord kommune, og i medhold av vedtak i Åfjord formannskap den 22.01.2020 tas saken opp på nytt, denne gangen overfor Kommunal- og moderniseringsdepartementet.

Historikk

Siden 2013 har kommunene arbeidet med etablering av en snøskuterløype i Åfjord. Formålet har vært å bidra til økt interesse for friluftsliv, ikke minst for bevegelseshemmede og andre grupper som ellers ikke har anledning til å ta del i alle de kvalitetene som utmarka i Åfjord har å by på. Når det gjelder snøskuterløypa har særlig hensynet til å legge til rette for isfiske for bevegelseshemmede vært et viktig moment å ivareta.

Åfjord kommune ble med i forsøksordningen for etablering av snøskuterløyper og utarbeidet en forskrift for skuterløype som ble stadfestet i april 2014. Klima- og miljødepartementet avviklet forsøksordningen i juli 2014, i forbindelse med at forslag til endring av motorferdselloven ble sendt på høring. Dette resulterte som kjent i lovendringen gjeldende fra 01.10.2015, som ga kommunene myndighet til å etablere snøskuterløyper i form av en lokal forskrift.

I arbeidet med å etablere en løypestrase for snøskuterkjøring i Åfjord har området fra Stjern og innover i Åfjord nordre statsallmenning utkrystallisert seg ut som et aktuelt område for løypestrase. Etter lovendringen ble det oppnevnt en arbeidsgruppe som arbeidet med trasévalg og forslag til forskrift. Trasévalget har vært justert og tilpasset aktuelle interesser, herunder i god dialog med reiseiere og alle berørte grunneiere.



Postadresse

7170 Åfjord

Besøksadresse

Åfjord rådhus

Telefon 72532300

Telefaks 72532301

E-post postmottak@afjord.kommune.no

Internett www.afjord.kommune.no

Bankgiro 43450600793

Etter ordinære runder med høring og offentlig ettersyn, vedtok Åfjord kommunestyre i sak KST-1/2018, den 01.02.2018, en midlertidig forskrift gjeldende for tre sesonger, om snøskuterløype fra Stjern, forbi Habroheia og Botnan, og inn til fiskevannene Skurvtjønnin og Snumpen. For kommunestyret var særlig adkomsten til fiskevannene viktig, siden dette hele tiden har ligget som en premiss for kommunestyrets ønske om etableringen av en snøskuterløype i Åfjord.

Kommunestyrets vedtak ble påklaget av Fosen Naturvernforening og Fylkesmannen i Trøndelag. Fra Fylkesmannens side ble det blant annet anført at hensynene til naturmangfold og friluftsliv ikke kom tydelig nok fram i kommunens konsekvensutredning, eller var tilstrekkelig vektlagt i saksbehandlingen av forskriften om snøskuterløypa. Videre ble det fra fylkesmannens side påpekt at som en følge av vindkraftutbyggingen i Åfjord vil verdien av øvrige fjellområder i kommunen øke, noe som ifølge Fylkesmannen ikke er vurdert godt nok konsekvensutredningen for snøskuterløypa eller i saksbehandlingen til kommunestyret.

Åfjord kommunestyre behandlet de innkomne klagen på snøskuterløypa i møte den 15.03.2018 som sak 19/2018. Kommunestyret vedtok å ikke ta klagen til følge og fattet mot 1 stemme følgende vedtak:

Kommunestyret ser ikke at klagen anfører nye momenter som gir grunnlag for omgjøring av vedtaket i saken. Kommunestyrets vedtak i sak 1/18 av 01.02.2018 opprettholdes. Klagen oversendes fylkesmannen i Trøndelag for endelig avgjørelse.

Som begrunnelse for kommunestyrets vedtak i sak 1/18 anføres:

- Avstand til støyømfintlig bebyggelse er tilstrekkelig med i henhold til Miljødirektoratets veileder.
- Betydningen av at personer som bruker snøskuter, spesielt de som ikke har annet alternativ, får mulighet til å oppsøke disse områdene med mulighet for isfiske, er klart større enn ulempene for friluftinteressene.
- Når det av hensyn til leikplass for storfugl er gjort begrensninger i åpningstida av løypa, vil ikke løypa ha negative konsekvenser for naturmangfoldet.
- Snøskuterløypa gir ingen tekniske inngrep og vurderes ikke å ha vesentlig negativ innvirkning på området som sammenhengende naturområde eller som inngrepsfritt område.
- Reindriftsinteressene i området er ivaretatt på en god måte.
- Landskapshensyn, kulturminner, kulturmiljø og sikkerhet er ivaretatt på en tilfredsstillende måte ved valg av trasé.

Kommunestyret fastholder administrasjonens vurdering av 23.02.2018 om at kommunestyrets vedtak i sak 1/18 av 01.02.2018 ikke gis oppsettende virkning

Med bakgrunn i at kommunestyret ikke tok klagen til følge, ble saken oversendt til Fylkesmannen i Møre og Romsdal som settefylkesmann. Settefylkesmannen tok klagen delvis til følge. Dette resulterte i at snøskuterløypa, slik den var vedtatt av Åfjord kommunestyre, ble avkortet til omtrent halve lengden. Avkortningen av løypa gir heller ikke mulighet til å oppsøke fiskevann, noe som sto sentralt for kommunestyrets intensjoner med, og begrunnelse for etableringen av løypa.

Settefylkesmannens vedtak medførte omgjøring av forskrift for snøskuterløype her i Åfjord, og Åfjord kommunestyre stadfestet endringene sak KST-62/2018 i møte den 25.10.2018. I forbindelse med kommunestyrets behandling av saken ble det stilt store spørsmål ved Fylkesmannens inngripen i saken. Dette med utgangspunkt i at alle berørte parter i saken var blitt hørt og nødvendige tilpasninger var blitt foretatt.

Når Åfjord kommune sitter igjen med en betydelig avkortet løype, og som er avskjært fra de fiskevannene og fiskemulighetene som var bakgrunnen for tilretteleggingen for løypetraseen og snøskuterløypa som sådan, synes arbeidet som er nedlagt for å etablere denne skuterløypa for å være så godt som bortkastet. I forbindelse med stadfestingen av forskriften etter settefylkesmannens endelig vedtak, fattet kommunestyret den 25.10.2018 blant annet følgende vedtak i sak KST-62/2018:

Kommunestyret ber om at Åfjord kommune v/ordføreren skriver brev til Klima- og miljødepartementet der det stilles spørsmål ved om Fylkesmannens overprøving av kommunestyrets vedtak, som er basert på en godt forankret beslutningsprosess og en bred høring blant alle som er berørt av tiltaket, er i tråd med regjeringens intensjoner med ordningen. Forslaget ble enstemmig vedtatt.

Det kan i sakens anledning legges til at denne snøskuterløypa er inngående drøftet og tilpasset reindriftsnæringen i området, som er utelukkende positiv til den opprinnelige løypetraseen. Erfaringene fra ordningen med den uavkortede snøskuterløypa vinteren 2018 var knirkefri. Den avkortede løype som kommunen nå sitter igjen med etter fylkesmannens overprøving, er ei løype som for spesielt interesserte og som kun er egnet for å kjøre frem og tilbake. Den ivaretar ikke intensjonene som kommunen hadde med å legge til rette for friluftsliv, som en løype knyttet til fiskevannene ville ha hatt, og som har vært en viktig dimensjon med hele tiltaket.

Med utgangspunkt i omfattende utredninger, grundige høringer med alle berørte parter, og med Åfjord kommunestyre sin behandling av snøskuterløype i Åfjord over flere år og gjennom mange vedtak, og ikke minst med bakgrunn i regjeringens intensjoner med ordningen om å gi kommunene selv myndighet til å fastsette løyper for snøskuterkjøring på vinterføre, vil ordføreren etter vedtak i Åfjord formannskap, igjen stille spørsmål ved om Fylkesmannens overprøving av kommunestyrets vedtak i denne saken er i tråd med regjeringens intensjoner med ordningen.

Henvendelsen går denne gangen til Kommunal og moderniseringsdepartementet.

Med vennlig hilsen

Vibeke Stjern
Ordfører



Kopi: Fylkesmannen i Trøndelag, Postboks 2600, 7734 Steinkjer.

Vedlegg:

1. Særutskrift: Sak KST-1/2018 «Forskrift om snøskuterløype i Åfjord kommune», behandlet av Åfjord kommunestyre 01.02.2018.
2. Brev av 23.02.2018 fra Fylkesmannen i Trøndelag vedrørende «Påklaging – Midlertidig forskrift for snøskuterløyper i Åfjord kommune».
3. Særutskrift: Sak KST-19/2018 «Midlertidig forskrift for snøskuterløype i Åfjord kommune – Klage på vedtak», behandlet av Åfjord kommunestyre 15.03.2018.
4. Brev av 13.09.2018 fra Fylkesmannen i Møre og Romsdal vedrørende «Åfjord kommune. Midlertidig forskrift for snøskuterløype for fornøyleseskjøring. Vedtak i klagesak etter motorferdsellova.»
5. Særutskrift: Sak KST-62/2018 «Midlertidig forskrift for snøskuterløype i Åfjord kommune – Stadfesting av endelig vedtak», behandlet av Åfjord kommunestyre 25.10.2018.
6. Brev av 28.01.2019 til Klima- og miljødepartementet vedrørende «Forskrift for snøscooterløype i Åfjord kommune. Fylkesmannens overprøving av vedtak i Åfjord kommunestyre.
7. Brev av 21.02.2019 «Fylkesmannens overprøving av vedtak om snøscooterløype i Åfjord kommunestyre.

**SAKSFRAMLEGG**

<i>Saksnr</i>	<i>Utvalg</i>	<i>Møtedato</i>
1/18	Åfjord kommunestyre	01.02.2018

Saksbehandler: Kjell Vingen**FORSKRIFT OM SNØSKUTERLØYPE I ÅFJORD KOMMUNE****Vedlegg**

- 1 Forslag til forskrift (høringsdokument)
- 2 Forslag til løypekart (høringsdokument)
- 3 Støysonekart (høringsdokument)
- 4 Konsekvensvurdering
- 5 Uttalelse fra Namdalseid kommune
- 6 Uttalelse fra Fosen reinbeitedistrikt
- 7 Uttalelse fra Åfjord snøscooterklubb
- 8 Uttalelse fra Marthe Rømma Stjern
- 9 Uttalelse fra Åfjord fjellstyre
- 10 Uttalelse fra Fosen naturvernforening
- 11 Uttalelse fra Fylkesmannens i Trøndelag
- 12 Uttalelse fra Naturvernforbundet i Trøndelag
- 13 Nytt løpeforslag fra grunneierne, etter høring
- 14 Bekreftelse fra Fosen reinbeitedistrikt
- 15 Revidert løype trasé etter høring
- 16 Revidert løype trasé etter høring - med støysoner

Sakens bakgrunn og innhold:

Lov om motorferdsel i utmark og vassdrag § 4 a gir kommunen mulighet, i forskrifts form, til å fastsette løype for kjøring med snøskuter på vinterføre.

Det har over lang tid vært arbeidet med etablering av snøskuterløype i Åfjord kommune. Forslag til forskrift, med tilhørende kart som viser løype trasé, har vært på høring og ligget ute til offentlig ettersyn i perioden fra 08.12.2017 – 15.01.2018. Formålet med snøskuterløypa har vært å gi tilbud om fornøyleskjøring med snøskuter i ordnede former. Det har i tillegg vært et uttrykt mål med løypa at den skal gi tilgang til isfiskemuligheter.

Vurdering:

I løpet av høringsperioden er det mottatt åtte uttalelser. Hovedpunktene i uttalelsene er gjengitt nedenfor sammen med rådmannens kommentar.

Høringspart	Høringsuttalelse	Rådmannens kommentar
Marthe Rømma Stjern	Det er ikke aktuelt med snøskutertrafikk etter Tekssjøveien. Grunneierne ønsker heller ikke traséen slik den er tegnet på kartet som fulgte høringen, men ønsker en trasé mellom Stjern og Haukvatnet som går lenger nord. Trasé fra Haukvatnet og østover ønskes lagt noe lenger nord og lavere i terrenget. Fordelaktig med tanke på støy. Ved Haukvatnet kan daler og søkk i terrenget benyttes for å redusere støyproblematikk. Grenseverdier er satt høyt. Inntegnet trasé kan by på vansker ved kryssing av Østre Skurvelva grunnet isforhold og vannføring. Ved å legge trasé i dalføre lenger nord oppnås mindre bratt terreng og fordeler med tanke på støyeksponering.	Strider mot ønsket fra reinbeitedistriktet som mener at en trasé som følger Tekssjøveien er den beste for deres næring. Det er fordelaktig med tanke på støy om traséen legges lavere i terrenget. Traséen vil fortsatt være i konflikt med reindriftsinteressens ønske. Grenseverdier for støy er hentet fra «Veiledning om støy for snøskuterløyper», utarbeidet av Miljødirektoratet. Det antas at det siktes til at det er avstanden fra løypa til støyomfintlig bebyggelse som er for høy, ikke støygrensen. Veilederen viser til de avstander som er brukt med mindre det utarbeides støysonekart basert på topografi og andre kjente faktorer. Her nevnes at etter at forskriftsforslaget har vært på høring har det kommet ny versjon av veilederen fra Miljødirektoratet (10.01.2018) som opererer med kortere avstander for å oppnå de samme støygrensene. Det er fordelaktig om traséen kan legges sånn at den blir minst mulig eksponert, av hensyn til støyutfordringer men også av landskapsmessige hensyn. Dette trasévalget gir også lenger avstand fra løypa til Tekssjøen naturreservat. Dersom løype skal etableres bør trasé etter rådmannens vurdering legges slik den er beskrevet av Marthe Rømma Stjern.
Arnold Stjern	Stiller seg muntlig bak merknadene fra Marthe Rømma Stjern.	Se merknader ovenfor.
Åfjord fjellstyre	Fjellstyret ønsker en befaring av traséen der det blir foretatt en prøvetur. Dette sammen med representant fra kommunen og grunneierne på Stjern. Størrelse på løypeavgift må drøftes. Denne synes satt noe høyt.	Endelig fastsettelse av traséen bør gjøres i felt, med involverte parter til stede. Endelig trasé må ikke avvike vesentlig fra forslaget som eventuelt blir vedtatt. Foreslått løypeavgift er satt ut fra forutsetningen om at reguleringsplan skulle utarbeides og kostnadene knyttet til dette. Reguleringskostnader er ikke lenger aktuelt og løypeavgiften. Ut fra nivået på løypeavgift i andre kommuner foreslår rådmannen at løypeavgiften fastsettes slik:

		Dagskort: kr. 130,- Tre-dagerskort: kr. 225,- Ukeskort: kr. 360,- Ideelt sett bør det i forskriften vises til at størrelsen på løypeavgiften fastsettes gjennom kommunens gebyrregulativ sånn at endringer kan skje uten at forskriften må endres. For en midlertidig forskrift, gjeldende for tre sesonger, anses ikke dette som noen stor utfordring, men størrelsen på løypeavgiften vil da være den samme gjennom hele forskriftens gyldighetstid. Ønsker et dialogmøte med kommunen for å drøfte innkomne merknader til høringen. Detter er gjennomført i møte med planutvalget 19.01.2018.
Fosen reinbeitedistrikt	Går imot begge traséene som i opprinnelig kart var merket som «alternativ løype». Det gir minst ulempe for reindriften om skogsveg nærmere Stordalselva benyttes. Ved Grønndalsvatnet bør løypa flyttes nærmere Habroheia for å gå klar av flyttlei. Regner med at de kan benytte løypa uten å betale avgift, jamfør punkt 4 i forskriften.	Av de to alternative traséene det vises til er det kun den fra Stjern og opp til nord for Habroseteren som er foreslått i forbindelse med høring og offentlig ettersyn. Traséen som reinbeitedistriktet foreslår er ikke ønsket trasé blant grunneierne. Mulig å legge traséen lenger sør, nærmere Habroheia, men kan gi større utfordringer for kryssing av Vestre Skurvelva. Rådmannen tilrår at ønsket fra Fosen reinbeitedistrikt etterkommes. Nødvendig kjøring i reindriftsnæringen er direkte hjemlet i lovverket og vil åpenbart være unntatt fra løypeavgift. Dette kan med fordel tas med i opplistingen i punkt 4.
Fylkesmannen i Trøndelag	<u>Landbruk:</u> Legger til grunn at brøytet plass for parkering ikke innebærer omdisponering av dyrka mark. Brøyting av dyrket mark bør ikke skje, dette for å unngå jordpakking. <u>Reindrift:</u> Løypesløyfa som går opp mot Grønndalsvatnet bør endres for ikke å komme i kontakt med flyttlei for reindriften. Løypa bør heller legges nede i dalen, over Vestre Skurvelva og videre på nordsiden av Habroheia. Dersom trasé ikke endres må løypa stenges ved flytting av rein, noe som i første rekke vil ramme brukerne av løypa. Reindriftsinteressene bør synliggjøres bedre ved at det føres som et eget punkt i forskriften med følgende ordlyd: «Kommunen skal stenge løypa av hensyn til reindriften dersom reinbeitedistriktet ber om dette». Kommunen bør se på flere muligheter for å	Rådmannen legger samme forutsetninger til grunn. Se merknad under Fosen reinbeitedistrikt. Dette kan tas inn som eget punkt i forskriften. Alternative metoder for å varsle stenging av

varsle stenging, eksempelvis Facebook og kommunens hjemmeside. <u>Miljøvern:</u> <u>Naturmangfold og verneområder</u> Løypa ligger nært grensen til Tekssjøen naturreservat – det vises til merknad under «Friluftsliv». Trasé bør justeres slik at den blir liggende minimum 500 meter fra registrert spillplass for storfugl. <u>Støy</u> En bolig og en fritidsbolig blir liggende i gul støysone. Dette kan tas hensyn til ved å redusere hastigheten i de aktuelle områdene. <u>Friluftsliv</u> Hensynet til friluftsliv skal tillegges spesielt stor vekt ved fastsetting av snøskuterløyper. Snøskuterløyper bør ikke legges i viktige eller svært viktige friluftsområder. Dette for at alle skal ha mulighet til å drive friluftsliv som helsefremmende, trivselsskapende og miljøvennlig aktivitet. Det er uheldig at løypa nord for Habroheia fortsetter østover inn i et område som er registrert som svært viktig friluftsområde. Det må vurderes om løypa skal snu nord for Habroheia og heller følge en sløyfe nord og vest fra Vestre Skurvelva. Fylkesmannen mener det er enda viktigere å ivareta verdiene i området inn mot Dåapma og Finnvollheia nå når andre store utmarksområder i kommunen er åpnet for	løypa kan vurderes. Det er naturlig at kommunens hjemmeside og facebook side benyttes. Se merknad under «Friluftsliv». Etter opplysning fra fagansvarlig hos Fylkesmannen i Trøndelag er de registrert tre mindre spillplasser for storfugl i området mellom Stjern og Haukvatnet. Registreringene skriver seg fra viltkartlegging foretatt i Åfjord på 90-tallet. Dersom snøskuterløype skal legges i området mellom Stordalselva og Haukvatnet er det ikke mulig å legge denne mer enn 500 meter fra alle de registrerte spillplassene. Rådmannen ser på ivaretagelse av det biologiske mangfoldet som viktig. Når det gjelder storfugleik er det slik at fuglene forlater leikområdet og sprer seg over et større område på dagtid. En snøskuterløype som brukes kun på dagtid er av den grunn ikke nødvendigvis i konflikt med storfugleiken. En slik tankegang støttes av fagansvarlig hos Fylkesmannen. For å redusere konflikt med registrerte storfugleiker tilrår rådmannen at åpningstiden for snøskuterløypa begrenses til perioden fra 9:00 til 22:00. Aktuelle områder bør fastsettes og skiltes med lavere hastighet. Rådmannen synes det er krevende faglig å argumentere for at snøskuterløype skal legges inn i områder som er registrert som viktig og svært viktig for friluftsliv, spesielt det som berører svært viktig område for friluftsliv. Rådmannen deler fylkesmannens vurdering av at løypa ikke bør gå vesentlig inn i svært viktig friluftsområde. Når det gjelder øvrige del av snøskuterløypa vises det til at dette er en midlertidig forskrift, gjeldende for tre sesonger. Dette gir oss mulighet til å høste erfaringer, først og fremst med tanke på konfliktnivået med friluftslivsinteressene. På bakgrunn av dette tilrår rådmannen at snøskuterløypa avsluttes ved Botnan og at målet om å legge løypa til et fiskevann må
---	---

	vindkraftutbygging. I konsekvensvurderingen er det vist til et tilsvarende sammenhengende friluftsområde i kommunen, inn mot Lysvatnet og Mefjellet. Fylkesmannen vurderer friluftslivskvalitetene for å være noe mindre her med bakgrunn i at området er mindre i utstrekning, kun en mindre del ligger mer enn 5 km fra tyngre tekniske inngrep og at området er mindre tilrettelagt for friluftsliv. <u>Landskap</u> Snøskutertraséer blir synlig gjennom merking og ved sporene som oppstår ved kjøring. Synligheten av traséer bør vurderes, og åskammer og annen uheldig eksponering bør unngås. Ubrøytet skogsbilveg fra Bjørnlia inn til Skurvelva bør følges. <u>Sosial og helse</u> Ingen merknad. <u>Samfunnssikkerhet</u> Positivt at løypene flyttes fra å gå over vann til å legges på fast grunn. Fylkesmannen anbefaler at kommunen involverer personer med snøskredfaglig kompetanse dersom løypene legges i snøskredfarlige områder. Det stilles krav om at merking skal skje ved bruk av bjørkestikker eller annet naturlig nedbrytbart materiale, utstyrt med refleks. Under tregrensen kan stikkene gjerne males røde. Merkestikkene bør ikke stå gjennom hele året. I områder med dårlig mobildekning bør det ved løypas startpunkt, eller der det er naturlig, settes opp skilt med informasjon om dette. Samtidig bør det informeres om relevant beredskapsutstyr som bør medbringes. <u>Konklusjon</u> Av hensyn til det svært viktige friluftsområdet Tekssjøen/Dåapma og at den foreslåtte løypa blir liggende i et større område uten store tekniske inngrep, vil vi frarå at det åpnes for	vike av hensyn til friluftslivsinteressene. Rådmannen har vurdert mulighetene for å legge løypa til fiskevann lenger vest, Bytjønna og Grøndalsvatnet, men som nevnt tidligere vil en løype her komme i konflikt med flyttlei for rein. Rådmannen er fortsatt av den oppfatning at det er dette området i vår kommune som har størst likhetstrekk med området som er aktuelt for skuterløype. Rådmannen ønsker å tilføye at lite tilrettelegging for friluftsliv også er en kvalitet som kan ha stor betydning for enkelte målgrupper. Rådmannen er enig i at unødig eksponering av løypa bør unngås. Grunneierne ønsker ikke at snøskuterløype skal følge den ubrøytete skogsbilvegen. Rådmannen er enig i dette. Ingen del av løypen vurderes å ligge i skredutsatt område. Dette kan settes som vilkår i vedtaket, eventuelt tas inn i forskriftsteksten, og gjøres kjent for de som skal være ansvarlig for driften. Dette kan settes som vilkår i vedtaket, eventuelt tas inn i forskriftsteksten, og gjøres kjent for de som skal være ansvarlig for driften. Rådmannen tilrår at skuterløypa ikke føres vesentlig inn i området som er registrert som svært viktig friluftsområde.
--	--	---

	ei snøskuterløype østover fra Habroheia-Botnlia-Botnan i retning Dåapma. Dersom kommunen likevel tar denne delen av løypa inn i forskriften, ønsker Fylkesmannen å bli underrettet for å vurdere og påklage vedtaket.	
Namdalseid kommune	Kommunen har felles reindriftsgruppe i nærområdet til traséen. Namdalseid kommune registrerer med tilfredshet at reindriften i området synes hensyntatt.	
Åfjord snøscooterklubb	Åfjord snøscooterklubb er positive til at det ser ut til å ordne seg med et tilbud i kommunen og har ikke spesielle innvendinger mot forslaget. Viser til at det i konsekvensvurderingen er benyttet grenseverdier for motorsportbane og antyder at snøskuter neppe har samme støynivå som kjøretøyer på en motorsportbane. Klubben ønsker å bidra med det som trengs for etablering og drift av løypa og bidra til at forskriften blir fulgt.	Grenseverdier for støy angir toleransegrenser og sier ingen ting om nivået på støykilden. Ulikt nivå på støykilden medfører ulik avstand fra støykilden til grenseverdien for støy oppnås.
Fosen Naturvernforening	<u>Begrunnelse for forslaget</u> Det er ikke oppgitt noen egentlig begrunnelse for forslaget utenom å få skuterkjøringen i ordnede former. Skuterløype vil bedre tilgjengeligheten for fjellet i første rekke for de som ikke ønsker å bruke ski. Undersøkelser viser at folk flest ikke ønsker en mer liberal snøskuterpolitikk. Erfaringer viser at kjøring i rekreasjonsløypene vil komme i tillegg til annen ulovlig kjøring og Åfjord kommunes ønske om kanalisering av frikjøringa til løype antagelig ikke vil oppnås. <u>Friluftsliv</u> Fravær av støy har stor verdi i forhold til kvaliteten på området som skal benyttes til friluftsliv. Folk som ønsker opplevelser i stille fjellnatur blir trengt bort. Det er nevnt at snøskuterløypene vil føre til kultivering av fiskevann, men det finnes andre og mer miljøvennlige metoder for dette. Det er nevnt at rekreasjonsløypa vil være bra for Forsvarets øvelser. Det må forventes at	Det er nok ikke nevnt i saksdokumentene, men en snøskuterløype vil åpenbart dekke et etterspurt tilbud for de som ønsker å oppsøke fjellområder og fiskevann ved bruk av snøskuter. Rådmannen vil for øvrig bemerke at kommunen forholder seg til gjeldende lovverk og de muligheter dette gir for etablering av skuterløyper. Fosen Naturvernforening synes å sidestille kjøring i rekreasjonsløyper med «annen ulovlig kjøring». Rådmannen påpeker at lovlig benyttelse av etablert snøskuterløype ikke er å betrakte som ulovlig kjøring. Dette er en midlertidig forskrift gjeldende for tre sesonger som kan gi oss noe erfaring med hvordan dette vil påvirke utbredelsen av ulovlig skuterkjøring. Rådmannen deler vurderingen av fravær av støy som en viktig faktor for friluftslivet. Det vises til merknader ovenfor til Fylkesmannens uttalelse om friluftsliv. Dette er ikke et argument som er vektlagt fra kommunens side. Dette er ikke et viktig argument fra kommunes side. Det vises igjen til merknader

	ansatte i forsvaret som er belastet med støy i jobbsammenheng heller vil oppleve stillhet i fjellet i fritiden. Det er et fåtall av innbyggerne som er interessert i kjøring med snøskuter slik det legges opp til, kanskje bare 1 % av innbyggerne. I tillegg er det en fare for at det vil komme mange utenbygdsboende for å kjøre i løypa. Deler av løypa er lagt i område som ikke er verdikartlagt, noe som er utilfredsstillende. Løypa legges i områder som i kommuneplanens arealdel er LNF-område (landbruks-, natur- og friluftsområde), noe som betinger dispensasjon fra regelverket. Det nevnes en rekke hensyn som skal vurderes ved en dispensasjonsbehandling. Store deler av skiløypa fra Momyrstua til Dåapma vil bli forurensset med støy. Selv det sterkt misvisende kartet som fulgte sakspapirene viser at støygrensen når inn til skitraseen. I realiteten vil et langt større område bli utilbørlig støyforurensset. Lyden og synet av snøskutere, samt eksosluft, vil påvirke naturopplevelsen negativt i dette området.	ovenfor vedrørende friluftsliv. Det er noe selvmotsigende i at det er liten andel av befolkningen som er interessert i slik snøskuterkjøring og faren for at det vil komme mange utenbygdsboende for å kjøre i løypen. Det er som kjent etablert snøskuterløyper i flere andre kommuner i Trøndelag. Når det er sagt er rådmannen enig i at det er en vesentlig del av vurderingen å vekte fordelene for de som er interessert i en skuterløype opp mot friluftslivsinteresser som kan bli sjenert av aktiviteten. Det vises til vurderinger under friluftsliv ovenfor. Dette medfører ikke riktighet. Hele kommunen er verdikartlagt, men naturlig nok er det deler av kommunen som ikke vurderes som viktige eller svært viktige friluftsområder. Den delen av den foreslåtte løypa som ligger i områder som ikke er klassifisert som viktig eller svært viktig friluftsområde er minst utfordrende med tanke på friluftslivsinteressene. Dette medfører ikke riktighet. Forskrift for snøskuterløype utarbeides og vedtas med hjemmel i motorferdselloven og krever ikke ytterligere behandling, heller ikke dispensasjonsbehandling etter plan- og bygningsloven. De forhold som nevnes skal tas hensyn til blir derfor ikke kommentert her. I store trekk er det de samme vurderingene som må gjøres i arbeidet med forskriften. Støysonekartet er utarbeidet etter metode beskrevet i Miljødirektoratets veileder «Veiledning – støy og planlegging av snøskuterløyper» og utgir seg ikke for å være noe annet enn det. Metoden som er benyttet er minsteavstand fra senterlinjen av snøskuterløypa for å oppnå en beregnet grenseverdi på 40 dB. Metoden benyttes som alternativ til en mer detaljert og omfattende støysoneberegning hvor ulike faktorer, ikke minst topografi, tas med i beregningen. Det kan her nevnes at veilederen fra miljødepartementet er under stadig revidering og at den siste revisjonen kom 10.01.2018, etter at vårt forslag til forskrift har vært på høring. I den sist versjonen er minsteavstanden fra senterlinjen av snøskutertraséen redusert fra 1400 meter, i
--	--	---

	Når det blir mye vindkraftutbygging i andre fjellområder er det viktig å bevare dette området for det allmenne friluftslivet. <u>Naturmiljøet</u> Marginene er små for overlevelse for mange arter vinterstid. Naturen er i en sårbar tilstand med kulde og lite mattilgang. Det er derfor uheldig å påføre fugler og dyr ekstra stresspåkjenning på denne tiden. At løypa legges minimum 500 meter fra spillplass for storfugl anses for lite. Avstanden må ved en eventuell tillatelse økes til 1000 meter. Det er svært uheldig at traséen berører mye brukte skispor. Dåpma ligger i en av de siste rester med det som kan kalles villmarkspreget natur, det vil si mer enn fem kilometer fra større teknisk inngrep. Det er synd om kommunes styring gjør dette området til snøskuterbane. Løypa går et stykke langs grensen til Tekssjøen naturreservat og vil komme i konflikt med vernebestemmelsene for naturreservatet.	den forrige, til 450 meter for å oppnå den grenseverdien på 40 dB. Plassering av løypa i terrenget vil ha betydning for synligheten av snøskutere. Løypa bør legges minst mulig eksponert i terrenget. Eksoslukt kan lokalt være en realitet som kan bidra til å redusere naturopplevelsen for andre brukere og redusere opplevelsen av urørthet. Rådmannen viser til at dette er en midlertidig forskrift, gjeldende for tre år, og at vi i denne perioden kan høste erfaringer med omfanget av denne problemstillingen. Rådmannen deler oppfatningen av at de gjenværende, tilnærmet urørte områdene, får en enda større verdi når andre områder bygges ut. Rådmannen viser igjen til at dette er en midlertidig forskrift som vi kan høste erfaringer ut fra og viser til vurderinger under friluftsliv ovenfor. Miljødirektoratets notat «Naturmangfold og planlegging av snøskutertraséer» er lagt til grunn ved kommunens vurdering av konsekvenser for naturmangfoldet. Det vises her til at det finnes relativt lite kunnskap om effekten skuterkjøring har på artenes overlevelse og reproduksjon. Likevel hevdes det at det spesielt er store dyr og fugler, som gjerne bruker store områder, som kan forstyrres av snøskuterkjøring. Området som blir berørt av den foreslåtte løypa er vurdert mot registrerte funksjonsområder for arter som kan tenkes å bli negativt berørt av skuterløypa. Det er registrert én spillplass for storfugl som kan bli berørt. Det vises til vurderinger angående dette ovenfor. Det vises til vurderinger under friluftsliv ovenfor. En snøskuterløype er ikke et tyngre teknisk inngrep som vil påvirke utstrekningen av det villmarkspregede området, slik dette er definert. Likevel vil en skuterløype gjøre noe med opplevelsen av villmarkspreget. Dette er vurderinger som ligger nært opp til vurderinger gjort under friluftsliv og rådmannen viser nok en gang til disse. Det er fylkesmannen som er forvaltningsmyndighet for naturreservatet. Fylkesmannen problematiserer ikke nevneverdig at løypa ligger nært grensa til naturreservatet, men fylkesmannen tilrår ut
--	--	---

	<u>Reindrift</u> Reindriften vil bli vanskeliggjort i et sårbart område. Reindriften er presset fra storsamfunnet. Flytting av rein vil bli vanskeliggjort. Traséen vil virke som et gedigent stengsel mellom øst og vest. <u>Støyforurensning</u> Fosen naturvernforening viser beregninger av støy og viser til at kommunens framstilling med grenseverdi på 40 dB kan oppnås på 1400 meters avstand er feilaktig. Naturvernforeningen beregner denne til å være cirka fem kilometer. Det antas at det i høringsdokumentene er tatt utgangspunkt i kun én snøskuter og at dette blir helt feil. Flere snøskutere sammen vil gi en tilsvarende mangedobling av støyforurensningen. Løypa går nesten i sin helhet i viktige og svært viktige friluftsområder og det blir derfor absurd å vise til grensen på 1400 meter. Avstanden på 1400 meter er heller ikke riktig, rett beregnet er denne rundt 5000 meter. Det vises til at støygrense på 60 dB mot bolig- og hyttebebyggelse og at dette skal oppnås med avstand på 150 meter. Dette er sterkt misvisende. Rett utregning viser at avstanden må være 640 meter. Det betyr at minst sju boligobjekter vil få mye støy i dette tilfellet.	fra at området er registrert som svært viktig for friluftsliv at løypa vender ved Habroheia, Botnlia og Botnan. Ved en slik løsning vil ikke løypa komme like nært opp til naturreservatet. Som nevnt ovenfor tilrås rådmannen at anbefalingen fra fylkesmannen om at løypa ikke nevneverdig legges inn i det svært viktige friluftsområdet tas til følge. Selv om det her pekes på en del utfordringer med hensyn til reindriften mener kommunen at det må være reindriften selv som best er i stand til å vurdere og målbære de utfordringer de ser med snøskuterløypa. Det vises til merknader til Fosen reinbeitedistrikt ovenfor. Kommunen har ikke gjort egne beregninger når det gjelder støy, men brukt metoden om minsteavstand fra senterlinje for snøskuterløype for å oppnå de aktuelle støygrensene slik de er beskrevet i veileder «Veiledning – støy og planlegging av snøskuterløyper». Veilederen bruker maksimalstøynivået L_{5AF} som legger til grunn at det er enkelthendelser, de enkelte passeringene av en eller flere kjøretøy samlet, som vil være utslagsgivende for støyeksponeringen. Avstanden på 1400 meter for å oppnå støygrensen på 40 dB er hentet fra denne veilederen. Veilederen er revidert etter forskriften har vært på høring, 10.01.2018. I den reviderte veilederen er avstanden for å oppnå grenseverdien på 40 dB redusert til 450 meter. Friluftslivsinteresser skal hensyntas og skuterløype bør ikke legges inn i områder som er viktige eller svært viktige for friluftsliv. Dette er drøftet under friluftsliv ovenfor. Å vise en støysoner med grenseverdien 40 dB er etter rådmannens vurdering likevel illustrativt for å vise hvor store områder som blir influert av støy fra løypa, fortsatt med bruk av metoden med minsteavstand fra senterlinje av snøskuterløype som beskrevet i veileder fra Miljødirektoratet. Kommunes vurdering i høringsdokumentene er basert på den samme veilederen fra Miljødirektoratet som nevnt ovenfor. Det er også her benyttet en metode med minsteavstand fra senterlinje av snøskutertraséen. Den reviderte veilederen av 10.01.2018 opererer med redusert
--	--	---

	Kommunen angir nokså frimodig at det ikke vurderes som utfordringer knyttet til bolig- og hyttebebyggelse med tanke på forstyrrelser ut over støy. Kommunens informasjon om støyemisjon, støykart og influenssoner er så mangelfull at de ikke kan danne noe grunnlag for videre arbeid med planen før det er rettet opp. <u>Helsefaglig uttalelse</u> Det er krav om at det skal foreligge helsefaglig uttalelse i slike saker som skal inneholde vurdering av visuelle effekter, tap av rekreasjonsområder og støyforurensning ved hytter og boliger. Det er uønsket med støy i større naturområder i fjellet. Det er en klar sammenheng mellom støy og helseproblemer. Alle undersøkelser viser at et klart flertall av befolkningen ikke ønsker å myke opp dagens regelverk. <u>Tidligere forsøkskommuner og Sverige</u> Det vises til eksempel fra Vinje kommune hvor ulovlig kjøring har blitt et så stort problem at flere grunneiere ikke lenger ønsker skuterløyper. I Sverige er ikke norske skuterkjørere lenger like velkomne og det arbeides med å stramme inn regelverket. <u>Energi- og klimaplaner i kommunene</u> Det er et mål å begrense kjøringen til et minimum med kollektivtransport, kammeratkjøring og så videre. Ut fra dette synes det ikke fornuftig å tillate økt CO₂-utslipp via rekreasjonsløyper for snøskuter i fjellet. <u>Lovgivningen</u> Fjelloven har bestemmelser om å ta vare på miljøet på en bærekraftig måte. Det samme gjelder bestemmelser i naturmangfoldloven. Vurderingen inneholder ikke relevant informasjon i forhold til naturmangfoldlovens bestemmelser. Skuterløypa vil komme i	minsteavstand til støysensitiv bebyggelse til 60 meter. Merknaden antyder at det er andre utfordringer enn støy knyttet til etablering av snøskuterløype med hensyn til bolig- og hyttebebyggelse. Fosen naturvernforening unnlater i sin uttalelse å angi hva de her sikter til. Rådmannen viser igjen til at Miljødirektoratets veileder «Veiledning – støy og planlegging av snøskuterløyper» er benyttet og avviser at vurderingene er mangelfulle eller uriktige basert på denne og de forutsetningene som er lagt til grunn i denne. Rådmannen er ikke kjent med krav til helsefaglig uttalelse. Dette, i tillegg til andre tema og interessenter, omfattes av høringsprosess og det offentlige ettersynet. Dette er nært relatert til friluftsinnteressene og tilgjengeligheten av områder uten støy. Rådmannen viser nok en gang til merknader under friluftsliv ovenfor. Kommunen vurderer saken og mulighetene for skuterløyper ut fra gjeldende lovverk hvor ulike interesser må veies opp mot hverandre. Kommunen må vurdere saken ut fra gjeldende lovverk i Norge. Rådmannen vurderer dette som marginalt og tillegger ikke dette forholdet vesentlig vekt i denne sammenhengen. Rådmannen kan ikke se annet enn at dette er forhold som er nevnt og kommentert ovenfor.
--	--	--

konflikt med forskriftene for naturreservatet. Det skal tas spesielt vare på natur og landskap i INON-områder. Plan- og bygningsloven har strenge bestemmelser gjeldende for LNF-områder og det skal tas hensyn til friluftslivet. Forurensningsloven har bestemmelser som gjelder vern mot forurensning enten det gjelder visuelt, støy, eksos, olje og så videre. ILO-konvensjonen har bestemmelser om urfolkets rettigheter i forhold til reindriftsnæringen og samisk kultur. Friluftsløven setter krav til bruk av loven. Miljørettet helsevern og energi- og klimaplaner i kommunene er andre viktige forskrifter og retningslinjer som har betydning. Fornøyelseløype må vurderes i forhold til rikspolitiske retningslinjer for barn og unge i planleggingen.

Det stilles spørsmålstegn ved kvaliteten på konsekvensvurderingen som ensidig heller mot å tillate fornøyelseskjøring og om det er riktig at kommunen selv utformer denne.

Konklusjon

Det frarådes at det åpnes for fornøyelseskjøring med snøskuter i Åfjord. Dette vil gi ulemper for det allmenne friluftslivet, naturmiljøet og reindriftsnæringen. Støyinformasjonen og beregninger er feil og må gjøres på nytt. Støyemisjon og realistiske influenssoner for støy må oppgis. Den samlede miljøbelastningen i Åfjordsnaturen er allerede for stor ved den storstilte vindkraft- og nettutbyggingen. Områder for de som vil søke ut på ski i stille, uberørt natur vil bli enda mer ettertraktet enn tidligere.

Hvis det likevel åpnes for skuterløype må det stilles strenge vilkår

- Tidspunkter ved de største skiutfartshelgene må unngås
- Kortere kjøreperiode per dag (07-23 er for lenge) og kortere kjøreperiode vinter (1. des. – 30. april er for lenge)
- Maxhastighet 60 km/t er for høyt
- Løypelengde må begrenses, 40 km er for langt

En konsekvensvurdering kunne vært gjort mer omfattende, også ved bruka av eksterne konsulenter. Rådmannen er av den oppfatning at konsekvensvurderingen er tilfredsstillende for det som skal vurderes i denne saken. Her bemerkes også at fylkesmannen, som er sektormyndighet og skal ivareta mange av de interessene Fosen naturvernforening peker på, mener konsekvensvurderingen gir tilstrekkelig informasjon til å uttale seg.

Det er ikke tvil om at Fosen naturvernforening peker på en del viktige forhold som må inngå i totalvurderingen. Dette er forsøkt kommentert fortløpende ovenfor. Med bakgrunn i at dette er en midlertidig forskrift, gjeldende for tre år, tilrår rådmannen at det etableres skuterløype omtrent fram til almenningsgrensa, men ikke videre østover. Treårsperioden vil gi oss erfaringer som kan legges til grunn ved neste korsveg dersom det da er ønskelig å forlenge ordningen med skuterløype.

Flere av punktene nevnt her er kommentert ovenfor. Det vesentligste er at rådmannen tilrår at skuterløypa ikke føres vesentlig inn i området som er registrert som svært viktig friluftsområde, øst for grensa til statsallmenningen.

	• Parkeringsplasser der skiutfarten foregår må unngås • «Berørte områder» der det allerede er inngrep må velges (ved veger mv) • Grunneierne må kunne nekte • Reindriften må kunne nekte • Influenssonen for støy må i hvert fall ikke berøre friluftslivsområder med verdisetting A (svært viktige) og B (viktige), 40 dB • Støysonekart med riktige data må foreligge • Hytte- og boligområder må unngås, 55 dB og ikke 60 dB • Registrerte viltområder i kommunene må ikke ligge i influenssonen over 40 dB • Vanlige løypetraséer for ski og utfartsmål må unngås, og ikke ligge i støysonen 40 dB • Effektivt kontrollregime må beskrives	
--	---	--

I etterkant av høringen er det mottatt e-post fra Åfjord fjellstyre, videresendt fra Åfjord snøscooterklubb, hvor det vises til artikkel i tidsskriftet ATV & Scooternorge nr. 2/2017. Kopi av artikkelen som dreier seg om lydtest av snøscooter, følger vedlagt. Rådmannen oppfatter hensikten med oversendelsen å vise til at de avstandsgrenser kommunen, det vil si veilederen fra Miljødirektoratet, opererer med, er for store og at støynivået fra dagens snøscootere er så lavt at avstandsgrensene kan settes lavere for å oppnå de aktuelle desibelnivåene. Testen det vises til gjelder kun 2017-modeller, men viser samtidig til at lydnivået fra snøscooter er lavere enn tilsvarende test viste i 2005. Selv om dette innspillet har kommet inn etter høringsfristen, bemerker rådmannen at det sannsynligvis vil ta mange år før hele snøskuterparken kun består av 2017-modeller eller nyere og mener at testen sånn sett har liten relevans i denne saken.

Dersom kommunen skal gjøre mer grundige vurderinger med hensyn til støy vil det kreve at ekstern ekspertise involveres. Dette vil nødvendigvis være tidkrevende og vil i så fall forsinke prosessen ytterligere. Rådmannen viser igjen til at minsteavstander i veilederen fra Miljødirektoratet legges til grunn for vurderinger av støy i denne saken. Som nevnt i kommentarer ovenfor er veilederen fra Miljødirektoratet under løpende revisjon. Den siste reviderte utgaven, datert 10.01.2018, opererer med langt mindre minimumsavstander med tanke på støy enn hva tilfellet var i versjonen som var tilgjengelig da forskriften ble sendt på høring og lagt ut til offentlig ettersyn.

Endret trasé:

Ut fra høringsuttalelsene går det fram at det er ulik oppfatning mellom grunneierne og Fosen reinbeitedistrikt om hvor løypetraséen bør gå opp fra Stjern. I etterkant av høringen er grunneiere og reinbeitedistriktet kontaktet vedrørende dette. Vi har fått tilsendt kart fra Hilmar Stjern med inntegnet trasé som ikke berører skogsveg. Denne traséen skal være akseptert av alle grunneierne. Det har videre vært dialog mellom grunneierne og Fosen reinbeitedistrikt om trasévalget. Fosen reinbeitedistrikt har i e-post av 24.01.2018 bekreftet at de ikke har innvendinger mot denne traséen, med forbehold om at løypa kan stenges på kort varsel om nødvendig med tanke på reindrifta. Fosen reinbeitedistrikt har heller ingen innvendinger mot foreslått ny trasé forbi Grøndalsvatnet, nærmere Habroheia. Denne traséen vil ikke berøre flyttleia for rein, i hvert fall ikke i samme grad.

Naturmangfoldloven:

Vurderinger som skal gjøres i henhold til naturmangfoldloven er gjort ovenfor under merknaden fra Fylkesmannen. Kunnskapsgrunnlaget anses å være tilstrekkelig godt for denne saken som dreier seg om en midlertidig forskrift gjeldende for tre år.

Det er foreslått begrensning i åpningstiden for snøskuterløypa for å minimalisere eventuell konflikt med storfuglleik. Tiltaket med snøskuterløype vurderes ikke å gi utilbørlig belastning på økosystemet. Snøskuterløypa skal ikke medføre tekniske inngrep i terrenget. Naturmangfoldloven §§ 11 og 12 anses ikke å være relevante for dette tiltaket.

Sakens vurdert i folkehelseperspektiv:

I folkehelseperspektiv er det ulike vurderinger som er relevante i denne saken. For brukere av snøskuterløypa, med denne muligheten til å komme seg ut i naturen, vil dette utvilsomt være positivt. Spesielt vil nok dette være gjeldende for eventuelle brukere med nedsatt funksjonsevne. Dersom etablering av snøskuterløype fører til at flere benytter seg av denne muligheten framfor å oppsøke området uten bruk av motorisert kjøretøy, vil dette være negativt med tanke på folkehelsen.

Et annet forhold som ikke skal undervurderes er nevnt under kommentarene ovenfor, er muligheten for folk til å oppsøke områder som er fri for støy. Om brukere opplever forringelse av området gjennom sin bruk ved forstyrrelser av støy og andre forstyrrelser, kan dette ha en negativ innvirkning på folkehelsen.

Oppsummering:

Det har vært arbeidet i lang tid for å etablere en snøskuterløype i Åfjord og at dette har vært etterspurt av flere. Rådmannen er positiv til at det etableres en snøskuterløype fra Stjern som en prøveordning i tre år. Dette til tross for at det finnes betydelige utfordringer og betenkeligheter med en slik løype i det aktuelle området. Den største utfordringen er støy og hvordan dette vil influere på friluftslivsinteressene i området. Rådmannen har vurdert dette tidligere i dette saksframlegget og tilrår at løype legges omtrent fram til almenningsgrense og avsluttes i området Botnan. Foreslått trasé er endret etter høringen og går fram av vedlagte kart «Revidert løypetrasé etter høring». Kartet viser endret trasé også videre østover fra Botnan. Dette viser trasé på denne strekningen slik rådmannen ville anbefalt den lagt dersom det var ønskelig å videreføre den østover.

En annen utfordringer er reindrifta, men her har det lyktes å komme til enighet med Fosen reinbeitedistrikt om trasé, under forutsetning av at løypa stenges når det er nødvendig med tanke på reindrifta. I forhold til naturmangfold og spillplasser for storfugl er konflikt her forsøkt redusert ved innskrenkning i åpningstid for løypa.

Rådmannen foreslår at det etableres snøskuterløype i Åfjord kommune med en del endringer fra høringsforslaget både i forskriftsteksten og i løypekartet.

Rådmannens innstilling:

Åfjord kommunestyre vedtar, med hjemmel i lov om motorferdsel i utmark og vassdrag § 4a, andre ledd, midlertidig forskrift for snøskuterløype for fornøyleseskjøring i Åfjord kommune med følgende endringer av høringsforslaget:

Endringer i forskriftsteksten:

- Heading, teksten mellom overskrift og punkt 1 i forskriftsforslaget, tas ut og erstattes med: «Fastsatt av Åfjord kommunestyre 01.02.2018 med hjemmel i lov 10. juni 1977 nr. 82 om motorferdsel i utmark og vassdrag (motorferdselloven) § 4a, andre ledd.»
- Ny § 1: «Formålet med denne forskriften er å legge til rette for fornøyleseskjøring med snøskuter i ordnede former».
- Øvrige punkter i forskriftsforslaget benevnes som paragrafer og får ny nummerering som følge av ny § 1 og ny § 4. (Punkene nedenfor angir ny nummerering.)

- § 2 endres til: «Gjeldende løype går fram av kart datert xx.02.2018 som følger som vedlegg til denne forskriften. Løypa går fra Stjern, mot Habroheia til Botnan. Snøskuterløype skal være merket ved bruk av merkepinner i stedegent materiale i åpningstiden. Merkingen skal tas ned etter sesongslutt. Åfjord fjellstyre er ansvarlig for merkingen.
- I § 3 endres andre setning til: «Det skal ikke foregå kjøring mellom kl. 22:00 og 09:00.»
- Ny § 4: «Kommunen skal stenge løypa av hensyn til reindrifta dersom reinbeitedistriktet ber om dette.»
- I § 6, første ledd, tas «reindriftsnæringen» med i opplistingen av unntak for løypeavgift.
- I § 6, andre ledd, tilføyes (flyttes fra tredje ledd): «Dato for kjøring skal være anført på kvittering. For flerdagerskort angis dato for første dag.»
- § 6, tredje ledd, endres til:
«Løypeavgift settes til:
 - Dagskort kr. 130,-
 - Todagerskort kr. 225,-
 - Ukeskort kr. 360,-
 - Parkering for bil kr. 50,- på anvist, brøytet plass på eiendommen gnr. 21, bnr. 14, Bjørnli.
- § 6, nytt fjerde ledd:
Parkering betales via SMS eller i oppsatt kasse på stedet (inntil 7 dager). Brudd på regler om parkering tillegges et gebyr på kr. 500,-.
- I § 9 tas setningen «Løypa kan bli stengt på kort varsel hvis rein er i området og dette vil bli opplyst på kortsalgstedene.» Dette dekkes av ny § 4

Endringer i løypekartet:

- Starten av løypa, opp fra Stjern, legges mer i nordlig retning før den kommer inn på løypa slik den var tegnet i høringsforslaget.
- Nordvest for Habroseteren krysser løypa over Vestre Skurvelva og legges rett nord for Habroheia.
- Snøskuterløypa avsluttes i Botnan.

Saksprotokoll i Åfjord kommunestyre - 01.02.2018

Behandling:

Gunnar Singsaas (Frp) foreslo å opprettholde løypetrase inn til Snumpen og Skurv tjønna som vist på kart side 53 i sakspapirene som valgt trasé.

Forslaget ble vedtatt mot 4 stemmer.

Det ble enstemmig vedtatt at ordet fornøyleseskjøring tas ut av forskriftsteksten.

Gunnar Singsaas foreslo å endre tidspunkt i §3: Det skal ikke foregå kjøring mellom kl. 2200 og 0700. Forslaget fikk 7 stemmer og falt.

Til slutt ble stemt over rådmannens forslag til forskrift i sin helhet med endringer vedtatt i møtet. Forskrifta ble vedtatt mot 1 stemme.

Endelig vedtak:

Åfjord kommunestyre vedtar, med hjemmel i lov om motorferdsel i utmark og vassdrag § 4a, andre ledd, midlertidig forskrift for snøskuterløype i Åfjord kommune med følgende endringer av høringsforslaget:

Endringer i forskriftsteksten:

- Heading, teksten mellom overskrift og punkt 1 i forskriftsforslaget, tas ut og erstattes med: «Fastsatt av Åfjord kommunestyre 01.02.2018 med hjemmel i lov 10. juni 1977 nr. 82 om motorferdsel i utmark og vassdrag (motorferdselloven) § 4a, andre ledd.»
- Ny § 1: «Formålet med denne forskriften er å legge til rette for kjøring med snøskuter i ordnede former».
- Øvrige punkter i forskriftsforslaget benevnes som paragrafer og får ny nummerering som følge av ny § 1 og ny § 4. (Punktene nedenfor angir ny nummerering.)
- § 2 endres til: «Gjeldende løype går fram av kart datert 22.01.2018 som følger som vedlegg til denne forskriften. Løypa går fra Stjern, mot Habroheia til Snumpen og Skurvtjønnna. Snøskuterløype skal være merket ved bruk av merkepinner i stedegent materiale i åpningstiden. Merkingen skal tas ned etter sesongslutt. Åfjord fjellstyre er ansvarlig for merkingen.
- I § 3 endres andre setning til: «Det skal ikke foregå kjøring mellom kl. 22:00 og 09:00.»
- Ny § 4: «Kommunen skal stenge løypa av hensyn til reindrifta dersom reinbeitedistriktet ber om dette.»
- I § 6, første ledd, tas «reindriftsnæringen» med i oppstillingen av unntak for løypeavgift.
- I § 6, andre ledd, tilføyes (flyttes fra tredje ledd): «Dato for kjøring skal være anført på kvittering. For flerdagerskort angis dato for første dag.»
- § 6, tredje ledd, endres til:
«Løypeavgift settes til:
 - Dagskort kr. 130,-
 - Todagerskort kr. 225,-
 - Ukeskort kr. 360,-
 - Parkering for bil kr. 50,- på anvist, brøytet plass på eiendommen gnr. 21, bnr. 14, Bjørnli.
- § 6, nytt fjerde ledd:
Parkering betales via SMS eller i oppsatt kasse på stedet (inntil 7 dager). Brudd på regler om parkering tillegges et gebyr på kr. 500,-.
- I § 9 tas setningen «Løypa kan bli stengt på kort varsel hvis rein er i området og dette vil bli opplyst på kortsalgstedene.» Dette dekkes av ny § 4.



Åfjord kommune
Øvre Årnes 7
7170 ÅFJORD

Vår dato:
23.02.2018

Vår ref.:
2018/568

Deres dato:
01.02.2018

Deres ref.:
879/2018/K01/8KJVI

Påklaging – Midlertidig forskrift for snøskuterløyper i Åfjord kommune

Fylkesmannen viser til oversendelse av vedtak fra Åfjord kommune datert 01.02.2018. I oversendelsen underrettes Fylkesmannen om at kommunen ved Kommunestyret i møte 01.02.2018 har vedtatt midlertidig forskrift om kommunalt løypenett for snøskuter.

Fylkesmannen har i sin uttalelse til høring av forslag til kommunalt løypenett for snøskuter datert 08.01.2018 vist til at deler av foreslåtte trase for snøskuterløype medfører vesentlige negative konsekvenser for viktige friluftsliv- og miljøverninteresser. Av kommunens vedtak går det fram at samme trase som var på høring vedtas, men at det gjøres noen endringer i forskriften i forhold til kjøretider og noen mindre justeringer av teksten.

Fylkesmannens vurderinger på miljøområdet

Det vises til vår tidligere uttalelse til forslag til kommunal forskrift for snøskuterløype datert 08.01.2018. Åfjord kommune har utarbeidet et løypekart med rekreasjonsløype og en lokal forskrift. I høringen foreslås ei løype som starter ved Stjern, inn forbi Habroheia til Botnan og videre østover inn til Snumpen og Skurvtjønna. I vår uttalelse har vi med bakgrunn i hensyn til naturmangfold, friluftsliv og det store sammenhengende urørte fjellområdet inn mot Dåapma - Finnvollheia frarådet at løypa føres inn i det området som er vurdert å ha svært stor verdi for friluftsliv. Fylkesmannen signaliserte også at vi ville vurdere å påklage et positivt vedtak av løypa slik den foreslås i høringen.

Forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag gir føringer for behandling av saker etter lov om motorferdsel i utmark. I forskriftens § 4a er det satt rammer for etablering av snøskuterløyper. Her er det presisert at «kommunen skal ta særskilt hensyn til støy og andre ulemper for friluftslivet». Kommunen skal også ta hensyn til bl.a. naturmangfold. De miljøvern hensyn som skal hensyntas jf. forskriften er etter vår vurdering ikke tilstrekkelig vektlagt i sluttbehandlingen i Åfjord kommunestyre 16.10.2017. Vi kan ikke se at det skal være andre tungtveiende hensyn som legges til grunn slik at hensynet til friluftslivet må vike i denne saken. Det framgår heller ikke om det er vurdert muligheten for avbøtende tiltak eller mindre konfliktfylte løsninger i områder der de miljøfaglige verdiene ikke er like store.

Av rundskriv T-2/16 «**Nasjonale og vesentlige regionale interesser på miljøområdet**» går det fram hvilke tema staten mener kommunene skal ivareta i sin arealplanlegging. Naturmangfold og friluftsliv er to av de interessene som er vurdert i den tematiske oversikten i punkt 3 i rundskrivet. Under naturmangfold er «*naturområder som i kraft av sin størrelse, urørhet, beliggenhet og sammenheng er viktige for arealkrevende arter, som økologisk infrastruktur, for klimatilpasning og friluftsliv*» nevnt som en viktig nasjonal interesse. Under friluftsliv er «*områder verdsatt som svært viktig eller viktig friluftslivsområde i henhold til*

Postadresse:
Postboks 2600
7734 Steinkjer
fmrtpost@fylkesmannen.no

Besøksadresse:
Steinkjer: Strandveien 38
Trondheim: Prinsensgt 1
www.fylkesmannen.no/trondelag

Telefon:
74 16 80 00
Org.nr.:
974 764 350

Saksbehandler:
Terje Domaas
Telefon:
+47 73 19 92 22

Miljødirektoratets veileder M98-2013» et av de tre sentrale områdene av nasjonal verdi. Fylkesmannen mener at dette ikke kommer tydelig fram i kommunens konsekvensutredning eller er tilstrekkelig vektlagt i behandlingen av forskriften om snøskuterløype i Åfjord.

Den foreslåtte traseen for snøskuterløypa åpner for motorferdsel inn i store, sammenhengende høyfjellsområder med stor verdi for friluftsliv og sårbart dyreliv knyttet til naturområder uten større inngrep. Dette er også områder der det gjennom kommuneplanens arealdel har vært en restriktiv holdning til ny fritidsbebyggelse og andre tekniske inngrep. Det er etter Fylkesmannens vurdering svært uheldig hvis det nå åpnes for motorferdsel inn i dette området.

I 2012 ble et forslag om opprettelse av Dåapma nasjonalpark sentralt på Fosen sendt på høring. Bakgrunnen for forslaget var at dette området på grensa mellom Åfjord, Namdalseid og Osen hadde store naturmangfoldverdier og at området var et svært viktig friluftsområde. I høringsbrevet datert 15.06.2012 er verneinteressene gitt følgende beskrivelse: *Området er nasjonalt verneverdig, og oppfyller som lavalpint, kystnært, oseanisk fjellområde mangler i den norske nasjonalparkplanen. Området utgjør en del av et kystnært, oseanisk, stort naturskogområde av gran som er internasjonalt interessant. Det er viktige ornitologiske interesser i området, og området utgjør et viktig til svært viktig friluftsområde. Området er det største noenlunde urørte området på Fosen. Området har spesielle biotoper, med granbestand opp i alder på 300 år, og mange samiske kulturminner.*

Etter høringsrunden ble det videre arbeidet med etableringen av nasjonalpark stoppet med bakgrunn i ulike brukerinteresser i det aktuelle området. Verneverdiene i dette området er imidlertid fortsatt de samme som var grunnlaget for verneforslaget i 2012. Delvis er verdiene forsterket pga. at store arealmessige naturinngrep i andre fjellområder i kommunen har medført en stor samlet belastning på slike områder.

Som nevnt i vår høringsuttalelse er det gjennom konsesjonsbehandlingen for vindkraftanlegg nå gitt konsesjon for tre store vindkraftanlegg i fjellområdene i Åfjord, i tillegg til Roan vindkraftanlegg nord for Åfjord. De tre vindkraftanleggene medfører store inngrep i fjellområder som tidligere lå urørte, og som var attraktive utfartsområder. Når disse områdene blir bygd ut vil verdien av det store sammenhengende fjellområdet inn mot nabokommunene Roan og Namdalseid øke. Dette er ikke vurdert i konsekvensutredningen for snøskuterløypa, og heller ikke nevnt i kommunens saksframlegg til kommunestyret.

Av Åfjord kommunes konsekvensutredning for snøskuterløypa går det fram at løypeforslaget vil ha svært stor konsekvens både for friluftsliv generelt og for støy i friluftsområder. *«Konsekvensene med tanke på støy i viktige og svært viktige friluftsområder er betydelige og det er krevende å peke på aktuelle kompensierende tiltak for å motvirke dette.»* Løypa er også vurdert å ha middels negativ konsekvens for naturmangfold. Fylkesmannen støtter denne konklusjonen i konsekvensutredningen.

I saksframlegg til Åfjord kommunestyre 01.02.2018 sak 1/18 er vår høringsuttalelse til forslaget vurdert. Her går det fram at rådmannen mener det er krevende å argumentere for at snøskuterløype skal legges inn i det området som er registrert som svært viktig for friluftsliv. Rådmannen deler Fylkesmannens vurdering av at løypa ikke bør gå vesentlig inn i dette området.

I det forslaget som ble lagt fram for politisk behandling foreslås at løypa går fra Stjern som opprinnelig foreslått, men stopper ved Botnan, i utkanten av det området som har de største friluftslivsverdiene og i utkanten av det store, sammenhengende urørte fjellområdet innover mot Dåapma – Finnvollheia. En slik trase vil etter vår vurdering ikke komme i konflikt med vesentlige interesser på miljøområdet.

Av kommunestyrets behandling i møte 01.02.2018 ble det vedtatt å «*oppretholde løypetrase inn til Snumpen og Skurvtjønna som vist på kart side 53 i sakspapirene som valgt trasé.*» Av vedtaket går det ikke fram hvilke vurderinger som ligger til grunn for å ta med denne delen av løypa, og det er heller ikke gitt noen vurdering av de ulike hensynene kommunen skal ivareta. Fylkesmannen mener at det i denne saken ikke er tatt tilstrekkelig hensyn til nasjonale eller vesentlige regionale miljøinteresser, og at de vurderingene av de ulike interessene i kommunestyrets behandling er mangelfull.

Konklusjon Miljøvern

Det er viktig at det ved etableringen av ei løype for fornøyelseskjøring med snøskuter tas hensyn til at denne type trafikk bør styres til deler av kommunen der det ikke er store konflikter med ulike interesser. Ved etablering av snøskuterløype er det også viktig at andre deler av kommunen av stor verdi for natur- og friluftsliv får ligge mer urørt.

Vi kan ikke se at det har kommet frem nye opplysninger som tilsier at Fylkesmannen skal endre sitt syn i denne saken. Etablering av snøscootertraseen slik den er vedtatt vil være i strid med de interessene som søkes ivaretatt gjennom forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag § 4a. På bakgrunn av dette vil Fylkesmannen påklage kommunens vedtak om å legge ut ovenfor nevnte snøskuterløype som del av forskrift om kommunalt løypenett for snøskuter.

Fylkesmannens konklusjon

Fylkesmannen vil med dette påklage kommunens vedtak om midlertidig forskrift for snøskuterløype i Åfjord kommune, sak 01/18, 01.02.2018.

Fylkesmannen ber om at klagen gis oppsettende virkning, slik at tiltakshaver ikke starter merking av overnevnte løyper før klagebehandlingen er avgjort.

Med hilsen

Harald Høydal (e.f.)
Underdirektør
Klima- og miljøavdelingen

Tørje Domaas
Seniorrådgiver
Klima- og miljøavdelingen

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen underskrift

**SAKSFRAMLEGG**

<i>Saksnr</i>	<i>Utvalg</i>	<i>Møtedato</i>
19/18	Åfjord kommunestyre	15.03.2018

Saksbehandler: Kjell Vingen

**MIDLERTIDIG FORSKRIFT FOR SNØSKUTERLØYPE I ÅFJORD KOMMUNE -
KLAGE PÅ VEDTAK**

Vedlegg

- 1 Anmodning om oppsettende virkning
- 2 Klage på fornøyelseløype snøskuter Åfjord
- 3 Bilde av snøskutersamling - vedlegg til klage fra Fosen Naturvernforening
- 4 Kart - influensområde - vedlegg til klage fra Fosen naturvernforening
- 5 Kart - samlet belastning - vedlegg til Fosen Naturvernforening
- 6 Klage - midlertidig forskrift for snøskuterløyper i Åfjord kommune
- 7 Snøskuterløype i Åfjord kommune - vurdering av anmodning om oppsettende virkning
- 8 Særutskrift Forskrift om snøskuterløype i Åfjord kommune

Sakens bakgrunn og innhold:

Åfjord kommunestyre vedtok i sak 1/18, den 01.02.2018, midlertidig forskrift for snøskuterløype i Åfjord kommune.

I e-post av 15.02.2018 signaliserer Fosen Naturvernforening at de vil påklage vedtaket samtidig som de ber om at vedtaket gis oppsettende virkning. Det er mottatt klage på vedtaket fra Fosen Naturvernforening den 20.02.2018.

I henhold til forskrift for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag (motorferdsloven § 4a, 8. ledd, kan vedtak om snøskuterløype påklages. Bestemmelsene i forvaltningsloven kapittel VI «Om klage og omgjøring» kommer til anvendelse. Klageadgangen begrenses gjennom motorferdsloven til grunneiere, rettighetshavere til eiendommer i løypens influensområde, Sametinget og berørte reinbeitedistrikt, organisasjoner hvis interesser blir berørt av snøskuterløypene, nabokommuner og berørte statlige og regionale organer.

Fosen Naturvernforening er en interesseorganisasjon som arbeider for å verne om naturen og sikre livsmiljøet slik at menneskelig virksomhet ikke overskrider tålegrenser i naturen. Videre arbeider de for et samfunn hvor livsgrunnlaget og livsmangfoldet sikres for kommende generasjoner. De arbeider også for å sikre naturområder som er særlig viktige for allmennheten i friluftssammenheng. (Kilde:

<http://fosennaturvernforening.blogspot.no/p/handlingsplan-2012.html>, besøkt 28.02.2018.)

Fosen Naturvernforening er en organisasjon hvis interesser blir berørt av snøskuterløypen og anses følgelig å ha rettslig klageinteresse i saken. Klagen er rettidig innkommet og tas til vurdering.

Fylkesmannen i Trøndelag klager i brev av 23.02.2018 på kommunens vedtak om midlertidig forskrift for snøskuterløype i Åfjord kommune. Samtidig ber fylkesmannen om at vedtaket gis oppsettende virkning, slik at tiltakshaver ikke starter merking av snøskuterløypa før klagen er avgjort. Fylkesmannen er et statlig organ hvis ansvarsområde blir berørt og har rettslig klageinteresse. Etter forespørsel har fylkesmannen bedt om utsatt klagefrist til 26.02.2018. Slik utsatt klagefrist er gitt. Klagen er følgelig rettidig innkommet og tas til vurdering.

Uavhengig av klagebehandlingen ble spørsmålet om oppsettende virkning vurdert administrativt den 23.02.2018, se vedlegg. Vedtaket ble her ikke gitt oppsettende virkning med begrunnelse i at iverksetting av vedtaket ikke vil føre til irreversible inngrep eller uopprettelig skade.

Vurdering:

Klagenes innhold dreier seg i stor grad om forhold som de samme instansene hadde merknader til i forbindelse med det høringen og det offentlige ettersynet. Dette er forhold som kommunen i sin behandling av saken har gjort sine vurderinger og avveininger i forhold til. Det som er av størst interesse for klagebehandlingen er hvorvidt det bringes nye momenter på banen som kommunen ikke har drøftet i behandlingen som ledet til vedtak i saken. Nedenfor gis en skjematisk gjennomgang av klagen med rådmannens kommentarer. I de tilfeller det er gjort en vurdering av forholdet i saksframlegget som ledet til kommunestyrets vedtak den 01.02.2018, henvises det til denne, eventuelt med supplerende kommentarer.

Begrunnelse i klagen	Rådmannens kommentar
<i>Fosen naturvernforening</i>	
<u>Begrunnelse for forslaget</u> Viser til at traséen først skal følge ubrøytet skogsveg, men videre i nokså uberørt fjellterreng. Det er ikke oppgitt noen egentlig begrunnelse for forslaget ut over ønsket om å få snøskuterkjøring i ordnede former. Skuterløype vil bedre tilgjengeligheten for fjellet i første rekke for de som ikke ønsker å bruke ski. Undersøkelser viser at folk flest ikke ønsker en mer liberal snøskuterpolitikk. Erfaringer viser at kjøring i rekreasjonsløypene vil komme i tillegg til annen ulovlig kjøring og Åfjord kommunes ønske om kanalisering av frikjøringa til løype antagelig ikke vil oppnås. Fravær av støy har stor verdi i markedsføringen av turisme og reiseliv. Leiekjøring for transport til hyttene bør være en grei ordning å benytte seg av. Dette gir mulighet for næringsinntekt til grunneier.	Dette stemmer med forslaget som var på høring og som var lagt ut til offentlig ettersyn. Vedtatt trasé berører imidlertid ikke skogsveg, i henhold til grunneiernes ønske. Det vises til vurdering i tidligere saksframlegg.
<u>Friluftsliv</u> Fravær av støy har stor verdi i forhold til kvaliteten på området som skal benyttes til friluftsliv. Folk som ønsker	Det er gjort vurderinger med hensyn til støy i tidligere saksframlegg. For øvrig er rådmannen enig i at leiekjøring er et godt alternativ for transport med snøskuter til hytter, for så vidt også til andre formål som omfattes av motorferdselsforskriften § 5, bokstav a. Rådmannen ser imidlertid ikke relevansen i dette når etablering av snøskuterløype skal vurderes ut fra det lovverket nå åpner opp for. Det vises til vurdering i tidligere saksframlegg. På bakgrunn av drøftingen i kommunestyret, som ledet til

opplevelser i stille fjellnatur blir trengt bort. Det er nevnt at snøskuterløypene vil føre til kultivering av fiskevann, men det finnes andre og mer miljøvennlige metoder for dette. Det er nevnt at rekreasjonsløypa vil være bra for Forsvarets øvelser. Det må forventes at ansatte i forsvaret som er belastet med støy i jobbsammenheng heller vil oppleve stillhet i fjellet i fritiden. Det er et fåtall av innbyggerne som er interessert i kjøring med snøskuter slik det legges opp til, kanskje bare 1 % av innbyggerne. I tillegg er det en fare for at det vil komme mange utenbygdsboende for å kjøre i løypa. Kommunen mener det er feil av oss å argumentere med at det er få som kjører snøskuter og samtidig klage på mye støy fra løypa. Det er nettopp det som er poenget; 30-50 skutere klarer å ødelegge roen og idyllen for alle de andre. Det vil si at 1 % av befolkningen ødelegger for 99 % av de resterende. Store deler av skiløypa fra Momyra inn til Dåpma vil, på grunn av den store influenssonen fra skuterkolonnene, bli forurenset med støy. Selv det sterkt misvisende kartet som fulgte sakspapirene viser at støygrensen når inn til skitraseen. I realiteten vil et langt større område bli utilbørlig støyforurenset. Kommunens misvisende bruk av Miljødirektoratets veileder er skremmende. Miljødirektoratet beskriver avstanden fra skuterløype inn mot et verdikartlagt område, ikke en løype som legges midt inni et viktig og svært viktig friluftslivsområde. Kommunen bør sette seg bedre inn i regelverket og veilederen før de uttaler seg.	vedtaket i saken, legger rådmannen til grunn at kommunestyrets flertall ikke anser etablering av snøskuterløype i dens fulle lengde som vesentlig ulempe for utøvelse av friluftsliv i det samme området. Det vises til vurdering i tidligere saksframlegg. Det vises til vurdering i tidligere saksframlegg. Det vises til vurdering i tidligere saksframlegg. Rådmannen er åpen på at den til en hvert tid gjeldende veileder fra Miljøverndepartementet er lagt til grunn ved vurdering av støy. Kommunen har i denne saken ikke tatt mål av seg til å gjøre egne beregninger eller vurderinger for å overprøve de beregninger og grenseverdier som går fram av veilederen. Rådmannen deler oppfatningen av at det nok er en mindre del av befolkningen som har interesse i å oppsøke det aktuelle området ved hjelp av snøskuter. Dette uten at rådmannen på dette tidspunktet vil spekulere i hvor mange eller hvor stor andel av befolkningen dette måtte være. De tre sesongene den midlertidige forskriften gjelder for vil i det minste gi oss informasjon om bruksomfanget av løypa. Det vises til vurdering i tidligere saksframlegg. Det vises til vurdering i tidligere saksframlegg. Kommunen er forvaltningsorgan som fatter vedtak i denne type saker, ikke en myndighet som kun gir uttalelse. Rådmannen anser kommunen for å ha tilstrekkelig kompetanse og nødvendig kjennskap til lovverk og veiledere til å foreta en forsvarlig behandling av saken. Blant annet presisere at kommunen er godt kjent med forutsetningene i veilederen fra Miljødirektoratet og at denne angir minsteavstand mot viktige og svært viktige friluftslivsområder. Som det også går fram av tidligere saksframlegg, er metodikken brukt for å illustrere området som blir influert med støy over 40 dB ved bruk av minsteavstanden veilederen anbefaler brukt. Nettstedet miljokommune.no, som eies av Miljødirektoratet, gir veiledning om fastsetting av snøskuterløyper. Selv om det vises til at <i>friluftslivet skal tillegges spesielt stor vekt når snøskuterløyper skal planlegges og fastsettes</i> er det ikke forbud mot at løyper under visse forutsetninger og vurderinger legges i viktige og svært viktige friluftslivsområder, jamfør formuleringen i de gitte føringene ved bruk av ordet «bør»: • Kommunen bør ikke legge snøskuterløyper i viktige
---	---

Utsiktspunktet fra Dåapmaplatået ligger ca. 1,75 km fra snuplassen for snøskutene. Det er klart at både støy og syn av snøskutere vil påvirke naturopplevelsen i dette området. Antagelig vil det i tillegg drive eksoslukt innover i fjellområdene her hvor flertallet av skutene vil samles på slutten av løypa. Når det blir mye vindkraftutbygging i andre deler av fjellet, er det viktig å bevare denne villmarksløypa for det allmenne friluftslivet. Det vil i tillegg til støy og syn og lukt av snøskutere bli slitasje i terrenget, og det medfører forurensning til vann og grunn, også drikkevann. Områder som blir berørt av snøskuterløypa er karakterisert som områder med spesielle opplevelseskvaliteter og viktige friluftslivsområder. Dåapmaområdet representerer spesielle, og på et vis eksklusive kvaliteter som det er vanskelig å finne alternativer til innenfor regionen. Området representerer et spennende potensiale for fremtiden. Områdets kvalitet som villmarksområde er viktig, og kan ikke gjenskapes hvis det forsvinner. På denne bakgrunn vil det være feil å legge en rekreasjonsløype for snøskuter tett opptil. Løypa berører et villmarksområde ved Dåapma. Det vises videre til at øvrige INON-områder også blir berørt. Området er LNF-område i kommuneplanens arealdel og kommer i konflikt med plan- og bygningsdelens bestemmelser om vern av interesser i friluftsdelen. LNF-bestemmelsen forplikter til å opprettholde områdenes kvalitet som natur- og friluftslivsområde. I slike tilfeller skal det tas hensyn til ulempene, helse, miljø, sikkerhet og regionale rammer og mål for blant annet friluftslivet. Kartgrunnlaget ser i nordøstre hjørne ut til å være avsluttet ca. 300 meter fra Dåapma, noe som kan virke misvisende i forhold til å avdekke snøskuterløypas vending ca. 1,75 km fra Dåapmaplatået. Dåapma ligger i en av de siste rester av det som kan kalles villmarksprega natur. Området ble spart fra å bli skytefelt for Forsvaret. Området var	eller svært viktige friluftslivsområder, jamfør veileder om å kartlegge og verdsette friluftslivsområder. • Kommunene bør holde store, sammenhengende vinterfriluftslivsområder frie for snøskuterløyper. Veilederen for støy og planlegging av snøskuterløyper viser også til at det <i>ikke er forbudt å legge løyper som medfører støy over 40 dB i viktige friluftslivsområder</i>, men da <i>må kommunen gjøre vurderinger av hva dette vil bety for friluftslivet</i>. For aktuelle vurderinger vises til vurderinger gjort under klagen fra Fylkesmannen i Trøndelag. Det vises til vurdering i tidligere saksframlegg. Det er noe uklart for rådmannen hva som legges i «Dåapmaplatået» og «snuplass for snøskutere». Målt i kart er faktisk avstand, i luftlinje, fra toppen av Dåapma til nærmeste punkt på snøskuterløypa 2,7 km. Det vises til vurdering i tidligere saksframlegg. Bruk av løypa skal normalt ikke føre til slitasje i terrenget, jamfør forskriften § 3: «Kjøring skal kun foregå på snødekt mark mellom 1. desember og 30. april. [...]» Det er lite konkret hva slags forurensning av vann og grunn det er frykt for. Rådmannen er ikke kjent med drikkevannskilder i det aktuelle området. Det vises til vurdering i tidligere saksframlegg. På bakgrunn av drøftingen i kommunestyret, som ledet til vedtaket i saken, legger rådmannen til grunn at kommunestyrets flertall ikke anser etablering av snøskuterløype i dens fulle lengde å ha vesentlig uheldig innvirkning på andre verdier og interesser i det samme området. Det vises til vurdering i tidligere saksframlegg. Det vises til vurdering i tidligere saksframlegg. Det vises til vurdering i tidligere saksframlegg samt ovenfor i dette dokumentet. Rådmannen finner grunn til å understreke at det ikke finnes bakenforliggende grunner til valg av kartutsnittet som løypa er tegnet inn på. Utsnittet er valgt for å vise hele løypa i en størst mulig målestokk uten tanke på å skjule faktisk avstand til Dåapma. Som
--	--

kandidat til å bli nasjonalpark, men ble vraket av de berørte kommuner med begrunnelse i at kommunen selv ønsket å styre bruken av områdene best. Det er synd hvis denne styringen nå viser seg slik at området blir snøskuterbane.

Løypa går et stykke på grensen til Tekstjøen naturreservat og vil komme i konflikt med vernebestemmelsene for naturreservatet. Formålet med vernet er å bevare det biologiske mangfold, økosystemet og arter i området. I følge Naturmangfoldloven § 49, vil også utenforliggende aktivitet og tiltak kunne vurderes som en forstyrrelse og brudd på vernebestemmelsene.

Løypelengden ser ut til å bli ca. 20 km en vei, det vil si 5 km lenger enn oppgitt i søknaden. Det er derfor totalt mulighet for 40 km trasé, noe som virker svært mye, spesielt når en tenker på alle de negative følger en får langs traséen. Hvor fornuftig er det å legge til rette for at alle som ønsker det kan kjøre 40 km fornøyleskjøring i uberørt fjellterreng inn mot indrefiletten av Fosenfjella.

Naturmiljøet

Marginene er små for overlevelse for mange arter vinterstid. Naturen er i en sårbar tilstand med kulde og lite mattilgang. Det er derfor uheldig å påføre fugler og dyr ekstra stresspåkjenning på denne tiden.

Deler av løypa er lagt i område som ikke er kartlagt som verdifullt, men her er det avdekket hele tre storfuglområder med spillplasser, og disse krever at en holder en avstand på 1000 meter. Spillplasser vil bli ødelagt selv med kjøretid som starter 09.00 når kjøringen kan holde på til 22.00. Vi har forstått det slik at fylkesmannen mener at det bør være avstand på 500 meter til hver lokalitet. Kommunen har svart med at det da ikke er mulighet for noen løype. Da er det vel best å skrinlegge hele prosjektet av den grunn. Dette følger også av krav i naturmangfoldloven om føre-var og samlet belastning. Her må vi tilføye at støyberegningene i tillegg er helt feil av kommunen.

For løyper i andre kommuner er det vanlig å fastsette varsomhetssoner i radius til forskjellige fuglearter. For flere fuglearter er det satt avstandskrav på 1500 meter,

nevnt ovenfor er luftlinje fra toppen av Dåapma til nærmeste punkt på løypa på kart målt til å ha en avstand på 2,7 km i luftlinje.

Det vises til vurdering i tidligere saksframlegg. I tillegg vises til at vedtatt snøskuterløype er trukket lenger bort fra naturreservatet enn det forslaget som var sendt på høring og lagt ut til offentlig ettersyn viste.

Det er samme traséen som benyttes begge veier med unntak av en mindre sløyfe i østre enden av løypa. Total trasé er på om lag 17 km. For øvrig vises til det som er nevnt ovenfor vedrørende drøfting og vedtak i kommunestyret.

Det vises til vurdering i tidligere saksframlegg.

Det er uklart for rådmannen hvilken kartlegging det siktes til her, hvor klager viser til at området ikke er kartlagt som verdifullt. Ved vurdering av snøskuterløypas virkning på naturmangfoldet har kommunen i sin vurdering forholdt seg til veileder fra Miljødirektoratet; [Naturmangfold og planlegging av snøskutertraséer](#). I veilederen er det en opplisting av arter hvis spesielle funksjonsområder bør tas hensyn til, angivelse av sårbar periode og veiledende størrelse på varsomhetssone rundt ulike funksjonsområder. Spillplass for storfugl er et slikt funksjonsområde med sårbar periode angitt til mars og april. Veiledende varsomhetssone er angitt å være 500 meter. Rådmannen har som utgangspunkt forholdt seg til veilederen, men registrerer at klager opererer med andre avstander. Videre har rådmannen vist til at det ikke er mulig å legge en snøskuterløype i området mellom Stordalselva og Haukvatnet som samtidig ligger minimum 500 meter fra de registrerte lokalitetene for spillplass for storfugl. Når denne avstanden ikke kan oppnås, er innskrenkning av åpningstiden for løypa vurdert som et kompensierende tiltak, basert på at fuglene forlater leiken på dagtid. Vurderingen er drøftet med saksbehandler innen fagområdet hos fylkesmannen i Trøndelag, som er støttende til tankegangen. Når det gjelder støy vises det, som tidligere, til at veileder fra Miljødirektoratet legges til grunn og at kommunen ikke tar mål av seg til å gjøre egne beregninger for å overprøve denne.

Som nevnt over viser Miljødirektoratets veileder, [Naturmangfold og planlegging av snøskutertraséer](#), en opplisting av funksjonsområder for sårbare arter som det

men flere har avstandskrav på 1000 meter. Det må i dette tilfellet undersøkes om de 10 – 15 fugleartene det dreier seg om har tilhold langs skuterløypa. Vi har ikke sett noen dokumentasjon. Dette er også et krav i følge naturmangfoldloven.

Reindrift

Reindrifta vil bli vanskeliggjort i et sårbart område. Reindrifta er presset fra storsamfunnet. Flytting av rein vil bli vanskeliggjort. Traséen vil virke som et gedigent stengsel mellom øst og vest.

Støyforurensning

Klager har en lang utgreiing vedrørende støy, noe er nevnt i andre sammenhenger ovenfor, men hovedargumentene er: Kommunens informasjon om støyemisjon, støykart og influenssoner er så mangelfull at de ikke kan danne noe grunnlag for videre arbeid med planen før det er rettet opp. Miljødirektoratets veileder er i og for seg misvisende og kommunen har feiltolket veilederen i tillegg for å minimalisere støyforurensningen og til fordel for løypas etablering. Grunnene er (her forkortet, for fullstendig tekst vises til vedlagte klage):

- Støytabell er basert på en enkeltpassering av kun én skuter i vanlig fart uten akselerasjon.
- Avstand er bare teoretisk beregnet.
- Generell regel at støykrav skjerpes med 5 dB for snøskuter – mer sjenerende og dominerende enn annen støy.
- Støyberegninger er ikke utført ved 60 km/t og ikke med reelt kjøremønster med hyppig akselerasjon i kupert terreng. Kommunen skal forholde seg til 16 snøskutere i 60 km/t. Støyemisjon vil da være LwA 116 dBA, som ved vanlig beregning utgjør 128 dB for 16 snøskutere. Avstand til 40 dB oppnåelse blir da 5 km.
- Det er ikke tatt hensyn til at noen kjører fortere enn 60

bør tas hensyn til. Alle de vel 20 artene (alle har ikke utbredelsesområde hos oss), som i tillegg til sårbare fugler også omfatter sårbare pattedyr, er sjekket opp mot registreringer i Artsdatabankens [Artskart](#) for å se om sårbare funksjonsområder berøres av snøskutertraséen. I tillegg er øvrige registreringer i artskart for det aktuelle området vurdert. Ut over de tidligere omtalte spillplassene for storfugl er ikke sårbare funksjonsområder for sårbare arter registrert i det aktuelle området. Rådmannen er klar over at registreringene i Artskart ikke er statisk og at kvaliteten avhenger av hvor omfattende registreringer som er foretatt i området og hva som er lagt inn i databasen. I denne saken har rådmannen vurdert en sjekk mot Artskart som tilstrekkelig. Dersom man skulle få ny kunnskap om sårbare funksjonsområder for sårbare arter, må det gjøres en vurdering av om løypa må stenges.

Klager viser til at vurderinger som nevnt over ikke er dokumentert. Dette er gjort i konsekvensvurderingen som fulgte saken da den var på høring og ute til offentlig ettersyn. Fra konsekvensvurderingen hitsettes: «*Berørt område, herunder influensområde for skuterløypa, er sjekket opp mot sårbare arter i artskart fra Artsdatabanken. Det er registrert spillplass for storfugl mellom Stjern og Haukvatnet. Løypetraséen bør legges minimum 500 meter fra spillplass. Ut over dette er det ikke registrert funksjonsområder for sårbare arter i de aktuelle områdene.*»

Det vises til vurdering i tidligere saksframlegg.

Det vises til vurdering i tidligere saksframlegg og ovenfor i dette saksframlegget. Rådmannen finner likevel grunn til å gjenta at Miljødirektoratets til en hver tid gjeldende veileder er lagt til grunn for støyvurderinger og at kommunen ikke har tatt mål av seg til å overprøve denne. Relevante utdrag fra [veilederen](#), med tanke på klagens innhold, siteres:

«Det framkommer av merknadene til forskriften for bruk av motorkjøretøyer i utmark og på islagte vassdrag at kommunen skal forholde seg til veiledning utarbeidet av Miljødirektoratet om dette tema.»

«Veilederen bygger på Multiconsult sin rapport *Videreutvikling av veileder om støy og planlegging av snøskuterloyper.*»

«Multiconsult har gitt anbefalinger om grenseverdier, samt forslag til nye minsteavstander som kan benyttes til å forenkle planleggingen av løypa.»

«Det er rimelig å anta at støybildet i tilknytning til snøskutertraséer vil være preget av gjentakende enkelthendelser. Dette innebærer at det er de enkelte passeringene (av ett eller flere kjøretøy samlet) som vil være utslagsgivende for støyeksponeringen til de berørte, og ikke gjennomsnittet av aktiviteten over perioden. Vi

km/t i korte akselerasjonsstrekninger.

- Veilederen opererer med buffersone inn mot friluftslivsområder, ikke inni friluftslivsområder. (Dette er drøftet ovenfor og utdypes ikke ytterligere her).
- Veilederen har ikke tatt hensyn til terreng, refleksjoner, vegetasjon, meteorologiske forhold, islagte vann, åpent terreng, eksponert rygg, dal med liten støyskjerming, bratte bakker/kraftig gasspådrag eller variabel kjøring.
- Veilederen setter krav om supplerende støyberegning når minsteavstand for buffersone mot friluftslivsområder ikke kan oppnås.
- Beregninger som er lagt til grunn i veilederen er basert på firetakter snøskutere mens de fleste foretrekker totaktere.
- Det er ikke tatt hensyn til at det angår barn og unge, mange, åpent terreng og stille områder.
- Kommunen har ikke angitt hvor stor del av friluftslivsområdene som blir berørt og den totale belastningen sammen med vindkraftanleggene.
- Det er ikke angitt avbøtende tiltak for boliger og hytter.
- Kommunen har ikke tatt hensyn til Klima- og miljødepartementets krav om at løyper ikke skal legges i viktige og svært viktige friluftslivsområder og sammenhengende vinterfriluftslivsområder.

Klager konkluderer med at veilederen i seg selv er sterkt villedende og at den i tillegg er misbrukt av kommunen. Kommunes beregninger gir ingen mening og er uegnet til grunnlagsmateriale. Vedtaket er derfor ugyldig.

anbefaler av den grunn maksimalverdien (LSAF) på støy som indikator, istedenfor ekvivalentnivået. LSAF er det A-veide nivå målt med tidskonstanten «Fast» på 125 ms som overskrides av 5 % av hendelsene i løpet av en nærmere angitt periode, dvs. et statistisk maksimalnivå i forhold til antall hendelser»

«Med en anbefalt støygrense på 40 dB vil snøskuteraktivitet kunne høres. Kommune bør derfor i planleggingen vurdere hvordan rekkevidden av støy kan minimeres.»

«Tabell 2 under viser gitte minsteavstander for buffersone for hver områdetype. Miljødirektoratet anbefaler at kommunene bruker tabellen ved planlegging av snøskuterløyper.»

«Beregning av minsteavstander

Minsteavstanden som er gitt i tabell 2 er beregnet av Multiconsult. Vær oppmerksom på at minsteavstandene er beregnet på et teoretisk grunnlag, og at den faktiske rekkevidden av støy vil kunne avhenge av forhold i området som beregningene ikke fanger opp på lik måte. Dette kan være meteorologiske forhold, spesielle topografiske forhold, gamle versus nye snøskutere, kjøreadferd og fart. I beregningen av minsteavstandene er det tatt høyde for ulikhet i topografi, relativt høy fart, ugunstig mottakerpunkt med videre.» Se veileder for mer informasjon om forutsetningene beregningen av minsteavstandene bygger på.

Under mange forhold vil støyutbredelsen fra snøskuter være langt mindre enn de anbefalte minsteavstandene tilsier, mens under enkelte omstendigheter kan rekkevidden av støy også være større.

«I beregningen av minsteavstand er det tatt høyde for mange ulike forhold, så Miljødirektoratet mener det ikke vil være behov for ytterligere utredninger knyttet til støy der kommunene overholder anbefalte minsteavstander.»

«Miljødirektoratet anbefaler å gjøre supplerende støyberegninger dersom det er behov for å legge løyper innenfor minsteavstandene, og kommunen ønsker mer eksakt kunnskap om rekkevidden av støy inn i de viktige friluftslivsområdene.»

Kommunen, herunder kommunestyret i sin vurdering, er klar over at oppgitte minsteavstander i veilederen er knyttet til buffersone mot henholdsvis friluftslivsområder og støyømfintlig bebyggelse. Metoden med inntegning av buffersone langs løypa i henhold til minsteavstander angitt i veilederen, til tross for at den ligger i friluftslivsområder, er benyttet for å gi en pekepinn på hvor stort område som blir influert av støy over 40 dB. Det er kjent for kommunen at beregningen er gjort på et teoretisk grunnlag og at avstanden for å oppnå grenseverdien på 40 dB under ulike forhold både kan være større og mindre enn minsteavstanden i veilederen. Ut over dette har ikke kommunen ansett det som påkrevet å foreta supplerende støyberegninger for støyvurdering i saken.

<u>Helsefaglig uttalelse</u> Det er krav om at det skal foreligge helsefaglig uttalelse i slike saker som skal inneholde vurdering av visuelle effekter, tap av rekreasjonsområder og støyforurensning ved hytter og boliger. Det er uønsket med støy i større naturområder i fjellet. Det er en klar sammenheng mellom støy og helseproblemer. Alle undersøkelser viser at et klart flertall av befolkningen ikke ønsker å myke opp dagens regelverk. <u>Tidligere forsøkskommuner og Sverige</u> Det vises til eksempel fra Vinje kommune hvor ulovlig kjøring har blitt et så stort problem at flere grunneiere ikke lenger ønsker skuterløyper. I Sverige er ikke norske skuterkjørere lenger like velkomne og det arbeides med å stramme inn regelverket. <u>Energi- og klimaplaner i kommunen</u> Det er et mål å begrense kjøringen til et minimum med kollektivtransport, kammeratkjøring og så videre. Ut fra dette synes det ikke fornuftig å tillate økt CO₂-utslipp via rekreasjonsløyper for snøskuter i fjellet. Kommunen mener at det er et marginalt problem med utslipp fra snøskutere. Betyr det at kommunen mener at alle små utslipp kan ses bort fra i den energi- og klimaplanen som enstemmig er vedtatt? Fjelloven har bestemmelser om å ta vare på miljøet på en bærekraftig måte. Det samme gjelder bestemmelser i naturmangfoldloven. Vurderingen inneholder ikke relevant informasjon i forhold til naturmangfoldlovens bestemmelser. Skuterløypa vil komme i konflikt med forskriftene for naturreservatet. Det skal tas spesielt vare på natur og landskap i INON-områder. Plan- og bygningsloven har strenge bestemmelser gjeldende for LNF-områder og det skal tas hensyn til friluftslivet. Forurensningsloven har bestemmelser som gjelder vern mot forurensning enten det gjelder visuelt, støy, eksos, olje og så videre. ILO-konvensjonen har bestemmelser om urfolkets rettigheter i forhold til reindriftsnæringen og samisk kultur. Friluftsløven setter krav til bruk av loven. Miljørettet helsevern og energi- og klimaplaner i kommunene er andre viktige forskrifter og retningslinjer som har betydning. Fornøyelsesløype må vurderes i forhold til rikspolitiske retningslinjer for barn og unge i planleggingen. Det stilles spørsmålstegn ved kvaliteten på konsekvensvurderingen som ensidig heller mot å tillate	For vurdering av total belastning for friluftslivsområdene vises til drøfting av klage fra Fylkesmannen i Trøndelag nedenfor. Det er ikke angitt avbøtende tiltak for boliger og hytter all den tid ingen støyømfintlige bygninger kommer innenfor minsteavstandene for støy beregnet ut fra veilederen fra Miljødirektoratet. Det vises til vurdering i tidligere saksframlegg. Det vises til vurdering i tidligere saksframlegg. Det vises til vurdering i tidligere saksframlegg. Rådmannen ser at temaet var unyansert kommentert i tidligere saksframlegg. Selvsagt stiller rådmannen seg bak målsetninger om reduksjon i CO₂-utslipp og anser dette som et svært viktig fokusområde. Likevel står rådmannen fast på at CO₂-utslipp fra snøskutere ikke er et viktig argument mot etablering av snøskuterløype som er hjemlet i lovverket. Det vises til vurdering i tidligere saksframlegg. Det vises til vurdering i tidligere saksframlegg. Konsekvensvurderingen viser stor eller svært stor negativ
--	---

fornøyelseskjøring og om det er riktig at kommunen selv utformer denne. Konklusjon Det frarådes at det åpnes for fornøyelseskjøring med snøskuter i Åfjord. Dette vil gi ulemper for det allmenne friluftslivet, naturmiljøet og reindriftsnæringen. Støyinformasjonen og beregninger er feil og må gjøres på nytt. Støyemisjon og realistiske influenssoner for støy må oppgis. Den samlede miljøbelastningen i Åfjordsnaturen er allerede for stor ved den storstilte vindkraft- og nettutbyggingen. Områder for de som vil søke ut på ski i stille, uberørt natur vil bli enda mer ettertraktet enn tidligere. <u>Hvis det likevel åpnes for skuterløype må det stilles strenge vilkår</u> • Tidspunkter ved de største skiutfartshelgene må unngås. • Kortere kjøreperiode per dag (09-22 er for lenge) og kortere kjøreperiode vinter (1. des. – 30. april er for lenge). • Maxhastighet 60 km/t er for høyt. • Løypelengde må begrenses, 40 km er for langt. • Parkeringsplasser der skiutfarten foregår må unngås. • «Berørte områder» der det allerede er inngrep må velges (ved veger mv). • Grunneierne må kunne nekte. • Reindriften må kunne nekte. • Influenssonen for støy må i hvert fall ikke berøre friluftslivsområder med verdisetting A (svært viktige) og B (viktige), 40 dB. • Støysonekart med riktige data må foreligge. • Hytte- og boligområder må unngås, 55 dB og ikke 60 dB. • Registrerte viltområder i kommunene må ikke ligge i influenssonen over 40 dB. • Det må kartlegges områder for 10 – 15 ulike fuglearter som krever buffersoner. Storfugllokalitetene med spillplasser må ha 1000 m buffersone. • Vanlige løypetraséer for ski og utfartsmål må unngås, og ikke ligge i støysonen 40 dB. • Effektivt kontrollregime må beskrives. • Det må framlegges en helsefaglig uttalelse i tråd med krav for miljørettet helsevern i kommunen.	konsekvens for friluftsliv og støy i friluftsområder. For støyømfintlig bebyggelse, naturmangfold, sikkerhet og reindrift viser konsekvensvurderingen middels eller usikker negativ konsekvens. Rådmannen deler, ut fra dette, ikke klagers oppfatning av at konsekvensvurderingen ensidig heller mot å tillate snøskuterløype. Fylkesmannen viser i sin klage til en konkret svakhet ved konsekvensvurderingen. Dette er forsøkt rettet opp under drøfting av klagen fra fylkesmannen, se nedenfor. Det vises til vurdering i tidligere saksframlegg. På bakgrunn av drøftingen i kommunestyret, som ledet til vedtaket i saken, legger rådmannen til grunn at kommunestyrets flertall ikke anser ulempene for øvrige interesser i det samme området som så vesentlige at de er til hinder for etablering av snøskuterløypa.
Fylkesmannen i Trondelag Fylkesmannen viser til høringsuttalelse i saken hvor det på bakgrunn av hensynet til naturmangfold, friluftsliv og det store sammenhengende urørte fjellområdet inn mot Daa-pma – Finnvollheia frarådes at løypa føres inn i det	Fylkesmannen opererer her med feil vedtaksdato for vedtaket i kommunestyret. Rådmannen legger, på bakgrunn av drøftingen av saken, til grunn at kommunestyrets flertall vurderer det som en viktig grunn

området som er vurdert å ha svært stor verdi for friluftsliv.

De miljøhensyn som skal hensyntas jf. forskriften er etter vår vurdering ikke tilstrekkelig vektlagt i sluttbehandlingen i Åfjord kommunestyre 16.10.2017. Vi kan ikke se at det skal være andre tungtveiende hensyn som legges til grunn slik at hensynet til friluftslivet må vike i denne saken. Det framgår heller ikke om det er vurdert muligheter for avbøtende tiltak eller mindre konfliktfylte løsninger i området der de miljøfaglige verdiene ikke er like store.

Av rundskriv T-2/16 «Nasjonale og vesentlige regionale interesser på miljøområdet» går det fram hvilke tema staten mener kommunene skal ivareta i sin arealplanlegging. Naturmangfold og friluftsliv er to av de interessene som er vurdert i den tematiske oversikten i punkt 3 i rundskrivet. Under naturmangfold er «naturområder som i kraft av sin størrelse, urørhet, beliggenhet og sammenheng er viktige for arealkrevende arter, som økologisk infrastruktur, for klimatilpasning og friluftsliv» nevnt som en viktig nasjonal interesse. Under friluftsliv er «områder verdsatt som svært viktig eller viktig friluftslivsområde i henhold til Miljødirektoratets veileder M98-2013» et av de tre sentrale områdene av nasjonal verdi. Fylkesmannen mener at dette ikke kommer tydelig fram i kommunens konsekvensutredning eller er tilstrekkelig vektlagt i behandlingen av forskriften om snøskuterløype i Åfjord.

Den foreslåtte traseen for snøskuterløypa åpner for motorferdsel inn i store, sammenhengende høyfjellsområder med stor verdi for friluftsliv og sårbart dyreliv knyttet til naturområder uten større inngrep. Dette er også områder der det gjennom kommuneplanens arealdel har vært en restriktiv holdning til ny fritidsbebyggelse og andre tekniske inngrep. Det er etter Fylkesmannens vurdering svært uheldig hvis det nå åpnes for motorferdsel inn i dette området.

I 2012 ble et forslag om opprettelse av Daaapma nasjonalpark sentralt på Fosen sendt på høring. [...]

I høringsbrevet datert 15.06.2012 er verneinteressene gitt følgende beskrivelse:

Området er nasjonalt verneverdig, og oppfyller som lavalpint, kystnært, oseanisk fjellområde mangler i den norske nasjonalparkplanen. Området utgjør en del av et kystnært, oseanisk, stort naturskogområde av gran som er internasjonalt interessant. Det er viktige ornitologiske interesser i området, og området utgjør et viktig til svært viktig friluftsområde. Området er det største noenlunde urørte området på Fosen. Området har spesielle biotoper, med granbestand opp i alder på 300 år, og mange samiske kulturminner.

Etter høringsrunden ble det videre arbeidet med etableringen av nasjonalpark stoppet med bakgrunn i ulike

at de som ferdes med snøskuter også skal ha mulighet til å oppsøke dette området og at dette ikke medfører vesentlige ulemper for friluftslivsinteressene i området. For flertallet i kommunestyret synes det å være vesentlig at en slik løype fører fram til fiskevann med mulighet for isfiske. Videre er det gjort noe avbøtende tiltak ved at løypa fra Botnan til Langvatnet er lagt i et lite dalføre i stedet for på fjellrygg, slik det fremgikk av høringsforslaget. Et alternativ hvor løypa fra Botnan føres nordover for å nå Bytjønna er vurdert, men vurderes å ha større grad av konflikt ved at den berører flyttlei for rein.

Fylkesmannen viser til konkrete mangler ved konsekvensvurderingen som ligger til grunn for behandlingen av saken. Rådmannen synes det er beklagelig at fylkesmannen i sin uttalelse i forbindelse med høringen ikke var tydelig på det de mener er mangelfullt i konsekvensvurderingen. I sin uttalelsen til høringsforslaget sa fylkesmannen blant annet: «Etter kontakt med Åfjord kommune har vi i høringsperioden fått tilsendt en noe mer utfyllende konsekvensvurdering av forslag til snøskuterløype. På grunnlag av dette har vi tilstrekkelig informasjon til å gi en uttalelse til forskrift for snøskuterløype i Åfjord kommune. [...] Foreslåtte trasé vil ikke komme direkte i konflikt med kjente naturmangfoldverdier av nasjonal eller regional verdi.»

De tema fylkesmannen peker på som mangelfullt ved konsekvensvurderingen er forsøkt rettet opp nedenfor:

Sammenhengende naturområder med urørt preg.

Området som berøres av snøskuterløypa er et stort sammenhengende naturområde hvor de indre delene defineres som villmarkspregede områder ved at de ligger mer enn fem kilometer fra tyngre tekniske inngrep. Naturkvalitetene i området er kartlagt i forbindelse med forslag om opprettelse av Daaapma nasjonalpark. Selv om nasjonalparken ikke ble etablert er det store naturverdier knyttet til området. Området må vurderes å ha nasjonal verdi som sammenhengende naturområde med urørt preg.

For flere større fjellområder i Åfjord er det gitt konsesjon for vindkraftutbygging, en utbygging som er i gang. Ved at store områder blir berørt av tekniske inngrep på denne måten vil verdien av urørte fjellområder i kommunen bli enda større. Daaapmaområdet sammen med naturområdet rundt Lysvatnet og Mefjellet, som også går inn i kommunene Indre Fosen og Verran, utgjør de viktigste store områdene i kommunen.

I konsekvensvurderingen er snøskuterløypa vurdert å gi stor eller svært stor negativ konsekvens for friluftsområder og støy i friluftsområder. Vurderingen ovenfor gir ingen endring av denne konsekvensvurderingen. Snøskuterløypa gir ingen varige tekniske inngrep

brukerinteresser i det aktuelle området. Verneverdiene i dette området er imidlertid fortsatt de samme som var grunnlaget for verneforslaget i 2012. Delvis er verdiene forsterket pga. at store arealmessige naturinngrep i andre fjellområder i kommunen har medført en stor samlet belastning på slike områder.

Som nevnt i vår høringsuttalelse er det gjennom konsesjonsbehandlingen for vindkraftanlegg nå gitt konsesjon for tre store vindkraftanlegg i fjellområdene i Åfjord, i tillegg til Roan vindkraftanlegg nord for Åfjord. De tre vindkraftanleggene medfører store inngrep i fjellområder som tidligere lå urørte, og som var attraktive utfartsområder. Når disse områdene blir bygd ut vil verdien av det store sammenhengende fjellområdet inn mot nabokommunene Roan og Namdalseid øke. Dette er ikke vurdert i konsekvensutredningen for snøskuterløypa, og heller ikke nevnt i kommunens saksframlegg til kommunestyret.

Av kommunestyrets behandling i møte 01.02.2018 ble det vedtatt å «opprettholde løypetrase inn til Snumpen og Skurvtjønnna som vist på kart side 53 i sakspapirene som valgt trasé.» Av vedtaket går det ikke fram hvilke vurderinger som ligger til grunn for å ta med denne delen av løypa, og det er heller ikke gitt noen vurdering av de ulike hensynene kommunen skal ivareta. Fylkesmannen mener at det i denne saken ikke er tatt tilstrekkelig hensyn til nasjonale eller vesentlige regionale miljøinteresser, og at de vurderingene av de ulike interessene i kommunestyrets behandling er mangelfull.

og vurderes fortsatt å ha middels negativ konsekvens for naturmangfoldet, herunder store sammenhengende naturområder.

Rådmannen har tidligere vist til at naturområdet rundt Lysvatnet og Meffjellet er et område med tilsvarende kvaliteter som Dåapmaområdet, til tross for at det er noe mindre og at en mindre del av området ligger mer enn fem kilometer fra tyngre teknisk inngrep (villmarkspreget). Det registreres at fylkesmannen ikke deler denne oppfatningen. Rådmannen fastholder likevel sin vurdering av området i den sørlige delen av kommunen som et naturområde med tilsvarende kvaliteter som Dåapmaområdet og at manglende tilrettelegging for friluftsliv kan ses på som en kvalitet ved området og styrke inntrykket av at det er urørt.

De forhold som etter fylkesmannens vurdering var mangelfullt belyst, og som er forsøkt rettet opp her, antas i stor grad å være kjent for kommunestyrets medlemmer ved behandling av saken. Rådmannen legger til grunn at de mangler det vises til i saksforberedelsen ikke ville gjort seg utslag i avstemmingsresultatet i kommunestyret og i vedtaket som ble gjort.

Kommunestyret fattet annet vedtak enn rådmannens innstilling i denne saken. Når klager viser til at vedtaket ikke er tilstrekkelig begrunnet og at det er en mangelfull vurdering av de ulike interessene som kommunen er forpliktet til å ivareta, finner rådmannen dette å være en krevende øvelse på vegne av kommunestyret.

Som nevnt over legger rådmannen til grunn at de eventuelle manglene ved saksforberedelsen og de nye opplysningene som er gitt i denne saken, ikke ville ledet til annet vedtak i kommunestyret.

På bakgrunn av drøftingen i kommunestyret den 01.02.2018, som ledet fram til vedtak i saken, legger rådmannen følgende vurderinger til grunn for kommunestyrets vedtak:

- Avstand til støyømfintlig bebyggelse er tilstrekkelig med i henhold til Miljødirektoratets veileder.
- Betydningen av at personer som bruker snøskuter, spesielt de som ikke har annet alternativ, får mulighet til å oppsøke disse områdene med mulighet for isfiske, er klart større enn ulempene for friluftinteressene.
- Når det av hensyn til leikplass for storfugl er gjort begrensninger i åpningstida av løypa, vil ikke løypa ha negative konsekvenser for naturmangfoldet.
- Snøskuterløypa gir ingen tekniske inngrep og vurderes ikke å ha vesentlig negativ innvirkning på området som sammenhengende naturområde eller som inngrepsfritt område.
- Reindriftsinteressene i området er ivaretatt på en god måte.
- Landskaphensyn, kulturminner, kulturmiljø og sikkerhet er ivaretatt på en tilfredsstillende måte ved

Fylkesmannen ber om at klagen gis oppsettende virkning, slik at tiltakshaver ikke starter merking av overnevnte løyper før klagebehandlingen er avgjort.	valg av trasé. Som nevnt innledningsvis er det foretatt en administrativ vurdering av spørsmålet og det er fattet beslutning om at vedtaket ikke gis oppsettende virkning.
---	--

Sakens vurdert i folkehelseperspektiv:

Det vises til vurdering i tidligere saksframlegg.

Oppsummering:

Rådmannen kan ikke se at klage fra Fosen naturvernforening inneholder vesentlige nye momenter.

På bakgrunn av klagen fra fylkesmannen er det gjort mer grundige vurderinger av snøskuterløypas konsekvenser for naturmangfoldet, i første rekke områdets verdi som et urørt, sammenhengende naturområde av nasjonal verdi. I tillegg er det gjort en grundigere verdivurdering av området i lys av gitt konsesjon for vindkraftutbygging i andre fjellområder i kommunen og i nabokommunene.

Rådmannen legger til grunn at det som her fremstår som nye opplysninger likevel i stor grad har vært kjent for kommunestyrets medlemmer, og at dette ikke ville gitt annet avstemningsresultat og vedtak i saken. Kommunestyret må gjennom denne klagebehandlingen gi en nærmere begrunnelse for de vurderinger som er gjort og som har ledet fram til vedtaket i saken.

Rådmannens innstilling:

Kommunestyret ser ikke at klagen anfører nye momenter som gir grunnlag for omgjøring av vedtaket i saken. Kommunestyrets vedtak i sak 1/18 av 01.02.2018 opprettholdes. Klagen oversendes fylkesmannen i Trøndelag for endelig avgjørelse.

Som begrunnelse for kommunestyrets vedtak i sak 1/18 anføres:

- Avstand til støyømfintlig bebyggelse er tilstrekkelig med i henhold til Miljødirektoratets veileder.
- Betydningen av at personer som bruker snøskuter, spesielt de som ikke har annet alternativ, får mulighet til å oppsøke disse områdene med mulighet for isfiske, er klart større enn ulempene for friluftinteressene.
- Når det av hensyn til leikplass for storfugl er gjort begrensninger i åpningstida av løypa, vil ikke løypa ha negative konsekvenser for naturmangfoldet.
- Snøskuterløypa gir ingen tekniske inngrep og vurderes ikke å ha vesentlig negativ innvirkning på området som sammenhengende naturområde eller som inngrepsfritt område.
- Reindriftsinteressene i området er ivaretatt på en god måte.
- Landskapshensyn, kulturminner, kulturmiljø og sikkerhet er ivaretatt på en tilfredsstillende måte ved valg av trasé.

Kommunestyret fastholder administrasjonens vurdering av 23.02.2018 om at kommunestyrets vedtak i sak 1/18 av 01.02.2018 ikke gis oppsettende virkning.

Saksprotokoll i Åfjord kommunestyre - 15.03.2018

Behandling:

Endelig vedtak:

Kommunestyret ser ikke at klagen anfører nye momenter som gir grunnlag for omgjøring av vedtaket i saken. Kommunestyrets vedtak i sak 1/18 av 01.02.2018 opprettholdes. Klagen oversendes fylkesmannen i Trøndelag for endelig avgjørelse.

Som begrunnelse for kommunestyrets vedtak i sak 1/18 anføres:

- Avstand til støyømfintlig bebyggelse er tilstrekkelig med i henhold til Miljødirektoratets veileder.
- Betydningen av at personer som bruker snøskuter, spesielt de som ikke har annet alternativ, får mulighet til å oppsøke disse områdene med mulighet for isfiske, er klart større enn ulempene for friluftsjnteressene.
- Når det av hensyn til leikplass for storfugl er gjort begrensninger i åpningstida av løypa, vil ikke løypa ha negative konsekvenser for naturmangfoldet.
- Snøskuterløypa gir ingen tekniske inngrep og vurderes ikke å ha vesentlig negativ innvirkning på området som sammenhengende naturområde eller som inngrepsfritt område.
- Reindriftsjnteressene i området er ivaretatt på en god måte.
- Landskapsjntersyn, kulturminner, kulturmiljø og sikkerhet er ivaretatt på en tilfredsstillende måte ved valg av trasé.

Kommunestyret fastholder administrasjonens vurdering av 23.02.2018 om at kommunestyrets vedtak i sak 1/18 av 01.02.2018 ikke gis oppsettende virkning.

Vedtaket ble fattet mot 1 stemme.



**FYLKESMANNEN
I MØRE OG ROMSDAL**

Saksbehandler, innvalgstelefon
Senioringeniør Lars Kringstad, 71 25 84 50

Vår dato
13.09.2018
Deres dato
13.04.2018

Vår ref.
2018/2253/LAKR/444
Deres ref.

VEOLRLL f.

ÅFJORD KOMMUNE
Øvre Årnes 7
7170 ÅFJORD

**Åfjord kommune.
Midlertidig forskrift for snøskuterløype for fornøyleskjøring.
Vedtak i klagesak etter motorferdsellova.**

Fylkesmannen i Møre og Romsdal er av kommunal- og moderniseringsdepartementet oppnevnt som settefylkesmann til å behandle klagesaken; jfr. brev av 13.04.2018.

Vedtak

Klagene tas delvis til følge. Kommunens vedtak oppheves for den delen av løypa som går inn i det svært viktige friluftsområdet og uberørte villmarkspregede området fra Botnan og østover.

Bakgrunn

Åfjord kommunestyre vedtok den 01.02.2018 (sak 1/18) midlertidig forskrift for snøskuterløype i Åfjord kommune. Formålet med forskriften er å legge til rette for fornøyleskjøring med snøskuter i ordnede former. Forskriften gjelder til og med 30.04.2020.

Forskriften ble påklaget av Fosen Naturvernforening (18.02.2018) og Fylkesmannen i Trøndelag (23.02.2018). Det ble også anmodet om at vedtaket gis oppsettende virkning slik at merking av løype ikke blir gjennomført før klagebehandlingen er avgjort. Klagene er omfattende og bare hovedanførsler gjengis her.

Spørsmålet om oppsettende virkning ble besvart av kommunen i brev av 23.02.2018, der det ble besluttet at dette ikke blir gitt. Begrunnelsen for dette er at kommunen mener vedtaket ikke vil føre til irreversible inngrep eller uopprettelig skade, da snøskuterløypa ikke innebærer fysisk tilrettelegging av terrenget på noe vis.

Kommunestyret behandlet klagen i møte 15.03.2018 (sak 19/18) og vedtok å opprettholde sitt vedtak av 01.02.2018, dvs. at klager ikke ble tatt til følge.

1. Innholdet i klagen

Her refereres hovedpunktene i klagen:

Fosen Naturvernforening (FN):

- Etterlyser begrunnelse for å etablere snøskuterløype.
- Mener det er spesielt viktig å bevare et av de siste, og beste, gjenværende stille områder i Åfjord. Viser til at bare et fåtall utøver snøskuterkjøring og resten, allmennheten, ønsker å oppleve fjellet i sin naturlige tilstand uten støy. Store deler av skiløypa fra Momyra inn til Dåpma vil bli forurensset av støy.
- Kommunens informasjon om støy, støykart og influenssoner er så mangelfulle at de ikke kan danne grunnlag for videre arbeid med planen.
- Det meste av løypa er i områder som er verdikartlagt som viktig (Haravassheia, Habroseteren) eller svært viktig (Tekssjøen, Dåpma).
- Kommunen bruker Miljødirektoratets veileder på en misvisende måte. Mener det er klart beskrevet i regelverket at det skal tas spesielle hensyn til friluftslivet.
- Snøskuterløypa berører et villmarksområde ved Dåpma (INON).
- Løypa går et stykke på grensa til Tekssjøen naturreservat og vil komme i konflikt med vernebestemmelsene. Jfr. også naturmangfoldloven § 49 om utenforliggende aktivitet.
- Kommer med forslag til vilkår dersom det likevel blir åpnet opp for etablering av snøskuterløype.

Fylkesmannen i Trøndelag (FMT):

- Løypetraséen fra Skjern og inn til Botnan vil ikke komme i konflikt med vesentlige interesser på miljøområdet, men FMT påklager traséen videre inn i det store, sammenhengende urørte fjellområdet mot Dåpma – Finnvollheia.
- I kommunens saksframlegg ble det foreslått å stoppe snøskuterløypa ved Botnan, i utkanten av det området som har de største friluftslivsverdiene og som ikke går inn i det urørte fjellområdet mot Dåpma-Finnvollheia. Kommunestyrets vedtak om likevel å opprettholde denne traséen er ikke grunnlagt.
- Dette området vurderes til å ha svært stor verdi for friluftslivet. FMT viser til at et forslag om å opprette Dåpma nasjonalpark ble sendt på høring i 2012. Bakgrunnen var at området har store naturmangfoldverdier og at området er et svært viktig friluftsområde. Etableringen stoppet opp pga. ulike brukerinteresser, men verdiene i området er ikke endret.
- Verdien av det store sammenhengende fjellområdet vil øke ved utbygging av tre konsesjonsgitte vindkraftverk i fjellområdene i Åfjord, i tillegg til Roan vindkraftverk nord for Åfjord.
- FMT støtter konklusjonen i kommunes konsekvensutredning om at løypeforslaget vil ha svært stor konsekvens for friluftsliv generelt og for støy i friluftsområder.

2. Fylkesmannens vurdering

For at det skal foreligge klageadgang må klager ha rettslig klageinteresse, og klagefristen må være overholdt. Hvem som har klageadgang går fram av nasjonal forskrift § 4a siste ledd:

Kommunestyrets vedtak om snøscooterløyper kan påklages til fylkesmannen. Forvaltningsloven kapittel VI gjelder, likevel slik at vedtaket bare kan påklages av grunneiere og rettighetshavere til eiendommer i løypenes influensområde, Sametinget og berørte reinbeitedistrikt, organisasjoner hvis interesser blir berørt av snøscooterløypene, nabokommuner og berørte statlige og regionale organer.

Åfjord kommune har lagt til grunn at klagerne har klagerett. Fylkesmannen har ikke merknader til dette. Klagefristen anses som overholdt.

Fylkesmannens kompetanse i klagesaker fremgår av forvaltningsloven (fvl) § 34. Fylkesmannen kan prøve alle sider av saken, herunder saksbehandlingen, lovanvendelsen og skjønnsutøvelsen. Fylkesmannen kan også ta opp forhold som ikke er nevnt i klagen. Det skal ved behandlingen av saken legges vekt på hensynet til det kommunale selvstyret ved prøving av det frie skjønn, jf. fvl § 34 andre ledd.

2.1 Saksbehandlingen

Motorferdselloven § 4 a åpner opp for at kommunene i forskrift kan fastsette løyper for kjøring med snøskuter på vinterføre.

Av nasjonal forskrift går det fram at «*Forvaltningsloven kapittel VII gjelder for kommunens utarbeidelse og vedtakelse av løypekart og bestemmelser om snøskuterløyper med de særregler som følger av paragrafen her. Forslaget til snøskuterløyper med bestemmelser om bruk skal sendes på høring som beskrevet i plan- og bygningsloven § 11-14*».

Åfjord kommune har hatt *midlertidig forskrift for snøskuterløype* på høring i perioden 08.12.2017-08.01.2018. Fylkesmannen registrerer at høringsforslaget ikke var fullstendig. I brev av 02.01.2018 til høringspartene opplyser kommunen at det var mindre feil i forskriftsforslaget og at konsekvensutredningen først nå var tilgjengelig på kommunens hjemmesider. Etter det vi kan se ble høringsfristen likevel ikke endret.

Fylkesmannen har ikke registrert at noen av høringsinstansene har kommentert høringsfristen. Fylkesmannen vil likevel påpeke at å sende ut en sak som dette i perioden med juleferie, og der saksdokumentene i tillegg ikke er fullstendige, neppe er i samsvar med god forvaltningsskikk. Dette også fordi sakskomplekset er relativt omfattende og sterke, dels motstridende meninger/interesser er involvert. Kommunen mottok 8 merknader til høringsforslaget.

Kommunen anses for øvrig å ha fulgt kravene i plan- og bygningsloven § 11-14.

2.2 Særlig om kommunens utredning og begrunnelse

Motorferdselloven § 4a, 4. ledd og tilhørende forskrift stiller klare utrednings- og vurderingskrav:

Løyper som fastsettes etter annet og tredje ledd, skal ikke legges i verneområder, foreslåtte verneområder eller nasjonale villreinområder. Løypene skal ikke være til vesentlig skade eller ulempe for reindriften eller kreve terrenginngrep. Ved fastsetting av

løypene skal kommunen ta særskilt hensyn til støy og andre ulemper for friluftslivet. Kommunen skal også ta hensyn til naturmangfold, bolig- og hytteområder, landskap, kulturminner og kulturmiljø og sikkerheten for dem som kjører og andre. Før fastsetting av løypene skal kommunen utrede virkningen løypene vil ha for friluftsliv og naturmangfold i influensområdet, samt kartlegge og verdsette friluftslivsområdene der løypene planlegges, og vurdere disse områdene opp mot øvrige friluftslivsområder i kommunen.

Videre stilles det i forskriftens tredje ledd tredje punktum klare krav til begrunnelsen i kommunens vedtak. En god begrunnelse er avgjørende for vurdering av om vedtaket skal påklages. Av kommunens vedtak skal det fremgå «*hvordan innkomne uttalelser til forslaget og konsekvensene av snøscooterløypene med bestemmelser har vært vurdert, og hvilken betydning disse er tillagt, samt kommunens vurdering etter femte ledd. Kommunens vedtak skal kunngjøres etter reglene i plan- og bygningsloven § 12-12 fjerde og femte ledd.*»

Kommunen har gjennomført en enkel konsekvensutredning etter metodikk beskrevet i Miljøverndepartementets veileder T-1493. *Konsekvensutredning av kommuneplanens arealdel.* Videre er det utarbeidet støysonkart etter metodikk gitt i Miljødirektoratets veileder «Veiledning – støy og planlegging av snøskuterløyper».

I rådmannens innstilling ble det lagt opp til at den delen av løypetraséen som går inn i det mest uberørte fjellområdet skulle gå ut, ved at snøskuterløypa avsluttes ved Botnan. Dette var m.a. grunngitt i at løypa vil berøre et svært viktig friluftsområde. Konsekvensutredningen viser også at det vil være *stor eller svært stor negativ konsekvens* å legge løypa inn i dette området. En slik avgrensing var også i samsvar med FMT høringsuttalelse.

Ved politisk behandling (kommunestyret sak 1/18, 01.02.2018) ble likevel denne delen av løypetraséen tatt inn igjen *uten noen form for grunngivelse*. Først ved kommunestyrets klagebehandling (sak 19/18 15.03.2018) ble vedtaket i sak 1/18 nærere begrunnet. Det ble der anført m.a. at «Betydningen av at personer som bruker snøskuter, spesielt de som ikke har annet alternativ, får mulighet til å oppsøke disse områdene med mulighet for isfiske, er klart større enn ulempene for friluftsjnteressene.»

2.3 Merknader

Fylkesmannen vil minne om at fastsetting av snøskuterløyper vil bero på et utstrakt politisk skjønn, men skjønnnet er ikke helt fritt. Det skal bygge på en tilfredsstillende utredning av relevante hensyn og skjønnnet må synliggjøres. I merknadsbehandlingen går det klart fram at rådmannen «synes det er krevende faglig å argumentere for at snøskuterløypa skal legges inn i områder som er registrert som viktig og svært viktig for friluftsliv, spesielt det som berører svært viktig område for friluftsliv».

Gjennom merknadsbehandlingen har kommunen kommentert og forsøkt å rette opp noen av de tema som ble påpekt mangelfulle ved konsekvensutredningen. Alle innspill er

vurdert og flere av merknadene er tatt til følge ved at løypetrasé og/eller forskriften er justert.

Naturmangfold

Fosen naturvernforening peker på at snøskuterløypa over et stykke vil gå på grensen av Tekssjøen naturreservat. Etter det vi kan se er den vedtatte løypa justert og trukket lenger vekk fra reservatet.

Fylkesmannen mener hensynet til viltet i hovedsak er ivaretatt. Med unntak av tre storfuglområder passerer ikke løypa viktige viltbiotoper. Når det gjelder storfuglområdene er det innført begrensninger i kjøretid for å minske påvirkningene (løypa er åpen mellom 09:00 og 22:00). Hvorvidt dette er tilstrekkelig for å unngå forstyrrelse av disse områdene er ikke dokumentert. Generelt peker Miljødirektoratets veileder på at det finnes relativt liten kunnskap om den konkrete effekten snøskuterkjøring vil ha på artenes overlevelse og reproduksjon. Førre var prinsippet bør derfor i utgangspunktet legges til grunn.

Støy og friluftsliv

Kommunen skal ved etablering av skuterløyper vurdere støybelastningen opp mot hvilken karakter de berørte områdene har, og bruken av disse. Stillhet og fravær av ulike former for støy er en viktig del av opplevelsen ved friluftsliv i uberørte områder.

I nasjonal forskrift § 4a, 6.ledd heter det: *«Før kommunen sender forslaget til løyper på høring skal den utrede virkningen løypene vil ha for friluftsliv og naturmangfold i influensområdet, samt kartlegge og verdsette friluftslivsområdene der løypene planlegges og vurdere betydningen av disse områdene opp mot øvrige friluftslivsområder i kommunen».*

Gjennom konsekvensutredningen er fjellområdet nordøst for Habroheia klassifisert som et *svært viktig* friluftsområde; Tekssjøen/Dåapma. En overveiende del av resten av løypa ligger i område som er klassifisert som *viktig* friluftsområde.

Videre går snøskuterløypa i et stort sett sammenhengende naturområde hvor de indre delene defineres som *villmarkspregede* områder. Selv om Dåapma nasjonalpark ikke ble etablert er det likevel store verdier knyttet til området og «området må ha nasjonal verdi som sammenhengende naturområde med urørt preg».

Miljødirektoratets støyveileder viser til at i svært viktige og viktige friluftslivsområder *«er fravær av menneskeskapt støy i utgangspunktet forventet, og det skal være mulig å drive med ulike aktiviteter uten å bli forstyrret av menneskeskapt støy».*

I konsekvensutredningen er hele løypetraséen vurdert som stor eller svært stor negativ konsekvens for tema støy-friluftsliv.

Fosen Naturvernforening (FN) er særlig kritisk til utredning av støykonsekvensene av snøskuterløypa og metoden som er benyttet. Som nevnt har kommunen utarbeidet et støysonekart etter Miljødirektoratets veileder «Veiledning – støy og planlegging av

snøskuterløyper». Veilederen gir føringer og anbefalinger for hvordan støy skal håndteres i planlegging av snøskuterløypene. Miljødirektoratet legger vekt på at vurderingene skal kunne gjøres etter en enkel metode. Fylkesmannen kan forstå at FN gjerne kunne ha ønsket en mer detaljert kartlegging, men mener utredningen har forholdt seg til Miljødirektoratets veileder. FN er generelt negativ til hele løypa ut fra forholdet til støyforurensing, særlig med bakgrunn i at løypa vil bli liggende i områder som er registrert som viktig og svært viktig for friluftslivet.

Fylkesmannen registrerer at Fylkesmannen i Trøndelag (FMT), som fagmyndighet, ikke har hatt vesentlige merknader til støyutredningen. Når det gjelder støyømfintlig bebyggelse peker FMT på at et hus og en fritidsbolig blir liggende i gul støyzone, men at dette kan tas hensyn til ved redusert fartsgrense i de aktuelle områdene. I forskriftenes § 13 er dette tatt hensyn til.

Fylkesmannen har ikke vesentlige merknader til støyberegningene. Vi vil likevel påpeke at i områder som oppfattes som uberørte, vil enhver form for uønsket lyd oppfattes som støy og være konfliktfylt for enkelte brukere.

Fylkesmannen registrerer at hovedbegrunnelsen for å åpne opp for snøskuterkjøring inn i det indre fjellområdet er at «...personer som bruker snøskuter, spesielt de som ikke har annet alternativ, får mulighet til å oppsøke disse områdene med mulighet for isfiske..». Fylkesmannen ser at det er flere vann i nærheten av den delen av snøskutertraséen som ikke ligger innenfor dette kjerneområdet. Dersom isfiske er et viktig argument for etablering av ei slik løype burde det også vært utredet alternative traséer til vann som ikke ligger innenfor dette svært viktige friluftsliv- og naturområdet. Fylkesmannen mener begrunnelsen for å åpne opp for snøskuterkjøring østover fra Botnan derfor er mangelfull og at det ikke er lagt stor nok vekt på hensynet til friluftslivet i denne delen av området som er klassifisert som *svært viktig* for friluftslivet.

Som nevnt over skal det også tas hensyn til områder som er *viktige* for friluftslivet. Forskriften skal være midlertidig og ment å gjelde fram til 30.04.2020. Kommunen bør i denne perioden høste erfaringer av kjøring i dette området og hvilke virkninger det har for friluftslivsinteressene. Dette må innarbeides i vurderingene om forskriften senere eventuelt skal forlenges.

3. Oppsummering

Lovgiver har ment at kommunene skal kunne tilrettelegge for fornøyleskjøring med snøskuter. Det betyr at samfunnet for øvrig i noe grad må tåle ulemper dette kan medføre for øvrig ferdsel i utmark. Lovgiver har imidlertid stilt strenge krav til saksbehandlingen for å opprette slike løyper fordi de kan være konfliktskapende.

Snøskutertraséen er lagt gjennom friluftsområder av viktig og svært viktig verdi, samt område med nasjonal verdi som sammenhengende naturområde med urørt preg. Det stilles i utgangspunktet strenge krav til begrunnelse der det er viktige friluftshensyn som berøres.

Fylkesmannen mener at det ved opprettelsen av snøskuterløypa ikke i tilstrekkelig grad er tatt hensyn til det svært viktige friluftsområdet og uberørte villmarkspregede området fra Botnan og videre østover. Fylkesmannen opphever derfor kommunens vedtak for denne delen av løypa.

For den resterende delen av løypa, som også går gjennom viktige friluftsområder, må kommunen høste erfaringer i perioden med midlertidig forskrift. Hensynet til friluftslivet må evalueres før eventuell ny forskrift blir vedtatt.

4. Fylkesmannens vedtak

Klagene tas delvis til følge. Kommunens vedtak oppheves for den delen av løypa som går inn i det svært viktige friluftsområdet og uberørte villmarkspregede området fra Botnan og østover. Det vil si at snøskutertraséen er godkjent på strekningen fra Skjern til Botnan/Habroheia.

Vedtaket er truffet med hjemmel i motorferdselsforskriftens § 4 a og forvaltningslovens § 34.

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages videre, jf. forvaltningsloven § 28 tredje ledd.

Utsatt iverksetting av vedtak

Klagepartene har anmodet om oppsettende virkning. I brev av 23.02.2018 har kommunen avvist dette med begrunnelse i at etablering av snøskuterløypa ikke innebærer fysiske tilrettelegging av terrenget på noe vis og at tiltaket ikke vil føre til irreversible inngrep eller uopprettelig skade. Fylkesmannen er enig i kommunens vurderinger, og har derfor ikke vedtatt at iverksetting av vedtaket må utsettes; jf. § 42 i forvaltningsloven.

Med hilsen

Rigmor Brøste (e.f.)
ass. fylkesmann

Linda Aaram
miljøverndirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur.

Kopi

FYLKESMANNEN I TRØNDELAG	Postboks 2600	7734	STEINKJER
FOSEN NATURVERNFORENING	c/o Magnar Østerås Ytre Ringvei 32	7100	RISSA

**SAKSFRAMLEGG**

<i>Saksnr</i>	<i>Utvalg</i>	<i>Møtedato</i>
62/18	Åfjord kommunestyre	25.10.2018

Saksbehandler: Kjell Vingen

**MIDLERTIDIG FORSKRIFT FOR SNØSKUTERLØYPE I ÅFJORD KOMMUNE -
STADFESTING AV ENDELIG VEDTAK**

Vedlegg

- 1 Midlertidig forskrift for snøskuterløype for fornøyleskjøring - Vedtak i klagesak etter motorferdsellova.
- 2 Særutskrift Midlertidig forskrift for snøskuterløype i Åfjord kommune - klage på vedtak

Sakens bakgrunn og innhold:

Åfjord kommunestyre vedtok i sak 1/18, den 01.02.2018, midlertidig forskrift om snøskuterløype i Åfjord kommune. Vedtaket ble påklaget av Fosen Naturvernforening og av Fylkesmannen i Trøndelag. Klagebehandling ble behandlet i sak 19/18 i kommunestyret den 15.03.2018. Kommunestyret tok ikke klager til følge og opprettholdt sitt vedtak av 01.02.2018.

Etter kommunestyrets behandling ble klagen oversendt Fylkesmannen i Trøndelag for endelig behandling. Siden Fylkesmannen i Trøndelag er en av klagerne oppnevnte Kommunal- og moderniseringsdepartementet, i brev av 13.04.2018, Fylkesmannen i Møre og Romsdal som settefylkesmann for behandling av klagen.

I brev av 13.09.2018 gjør Fylkesmannen i Møre og Romsdal sitt endelige vedtak kjent. Vedtaket lyder:

Klagene tas delvis til følge. Kommunens vedtak oppheves for den delen av løypa som går inn i det svært viktige friluftsområdet og uberørte villmarkspregede området fra Botnan og østover.

I henhold til forvaltningslovens § 28, tredje ledd, er Fylkesmannens vedtaket endelig og kan ikke påklages videre.

Saken for øvrig og begrunnelsene i klagene skal være godt kjent for kommunestyret gjennom tidligere saksbehandling. En går derfor ikke nærmere inn i alle sakens detaljer og vurderinger her, annet enn at det vises til saksframlegg med vedlegg i kommunestyresakene 1/18 og 19/18.

Vurdering:

Vedtaket fra Fylkesmannen i Møre og Romsdal er et endelig vedtak som ikke kan påklages videre. Rådmannen finner det likevel riktig å legge saken fram for kommunestyret på nytt for å få kommunestyrets stadfesting av fylkesmannens vedtak, med de begrensningene det innebærer i den midlertidige forskriften.

Oppsummering:

Rådmannen tilrår at vedtaket fra Fylkesmannen i Møre og Romsdal tas til følge og at forskriften endres i henhold til dette og kunngjøres på nytt.

Rådmannens innstilling:

Åfjord kommunestyre tar endelig vedtak fra Fylkesmannen i Møre og Romsdal, av 13.09.2018, vedrørende midlertidig forskrift for snøskuterløype i Åfjord kommunen til følge.

Det delegeres til rådmannen å endre forskriften, med kartvedlegg, i henhold til vedtaket og sørge for nødvendig kunngjøring av forskriften.

Saksprotokoll i Åfjord kommunestyre - 25.10.2018

Behandling:

Ordfører Vibeke Stjern (A) la fram følgende tilleggsforslag:

I lys av erfaringer fra prøveperioden ber kommunestyret om at rådmannen utreder forlengelse av snøskuterløypa til Skurvtjønnin og Snompen som opprinnelig vedtatt i Åfjord kommunestyre.

Forslaget ble vedtatt mot 1 stemme.

Forslag fra Halvor Bueng (Frp):

Åfjord kommunestyre tar ikke vedtaket fra Fylkesmannen i Møre og Romsdal til følge på nåværende tidspunkt. Kommunestyret avventer svar på brev tilsendt Klima- og miljødep. for videre håndtering av saken.

Forslaget fikk 5 stemmer og falt.

Tilleggsforslag fra varaordfører Jon Husdal (Sp):

Kommunestyret ber om at Åfjord kommune v/ordføreren skriver brev til Klima- og miljødepartementet der det stilles spørsmål ved om Fylkesmannens overprøving av kommunestyrets vedtak, som er basert på en godt forankret beslutningsprosess og en bred høring blant alle som er berørt av tiltaket, er i tråd med regjeringens intensjoner med ordningen. Forslaget ble enstemmig vedtatt.

Ved avstemning over rådmannens innstilling ble den vedtatt med 16 mot 5 stemmer.

Endelig vedtak:

Åfjord kommunestyre tar endelig vedtak fra Fylkesmannen i Møre og Romsdal, av 13.09.2018, vedrørende midlertidig forskrift for snøskuterløype i Åfjord kommune til følge.

Det delegeres til rådmannen å endre forskriften, med kartvedlegg, i henhold til vedtaket og sørge for nødvendig kunngjøring av forskriften.

Kommunestyret ber om at Åfjord kommune v/ordføreren skriver brev til Klima- og miljødepartementet der det stilles spørsmål ved om Fylkesmannens overprøving av kommunestyrets vedtak, som er basert på en godt forankret beslutningsprosess og en bred høring blant alle som er berørt av tiltaket, er i tråd med regjeringens intensjoner med ordningen. Forslaget ble enstemmig vedtatt.

I lys av erfaringer fra prøveperioden ber kommunestyret om at rådmannen utreder forlengelse av snøskuterløypa til Skurvtjønnin og Snompen som opprinnelig vedtatt i Åfjord kommunestyre.

Følgende protokolltilførsel ble vedtatt mot 4 stemmer etter forslag fra Gunnar Singsaas (Frp):

Kommunestyret er uenige i Fylkesmannens avkorting av løypa, men finner det nødvendig å anerkjenne Fylkesmannens avkorting for å opprettholde gjenstående del av løypa for kommende sesong mens arbeid med generell forskrift utarbeides.



**Åfjord kommune
Rådmannen**

Klima- og miljødepartementet
Postboks 8013 Dep

0030 Oslo

postmottak@kld.dep.no

Deres ref.

Vår ref.
//8PJO

Dato
28.01.2019

**FORSKRIFT FOR SNØSKUTERLØYPE I ÅFJORD KOMMUNE
FYLKESMANNENS OVERPRØVING AV VEDTAK I ÅFJORD KOMMUNESTYRE**

Åfjord kommune viser til brev av 3. desember 2013 vedrørende forsøksordningen med etablering av snøskuterløyper, og senere endring av motorferdselloven av 01.10.2015 der kommunestyret gis myndighet til å fastsette løyper for kjøring med snøskuter på vinterføre.

Siden 2013 har kommunene arbeidet med etablering av en snøskuterløype i Åfjord. Formålet har vært å bidra til økt interesse for friluftsliv, ikke minst for bevegelseshemmede og andre grupper som ellers ikke har anledning til å ta del i alle de kvalitetene som utmarka i Åfjord har å by på. Når det gjelder snøskuterløypa har særlig hensynet til å legge til rette for isfiske for bevegelseshemmede vært et viktig moment å ivareta.

Åfjord kommune ble med i forsøksordningen for etablering av snøskuterløyper og utarbeidet en forskrift for skuterløype som ble stadfestet i april 2014. Klima- og miljødepartementet avviklet forsøksordningen i juli 2014, i forbindelse med at forslag til endring av motorferdselloven ble sendt på høring. Dette resulterte som kjent i lovendringen gjeldende fra 01.10.2015, som ga kommunene myndighet til å etablere snøskuterløyper i form av en lokal forskrift.

I arbeidet med å etablere en løypetrase for snøskuterkjøring i Åfjord har området fra Stjern og innover i Åfjord nordre statsallmenning utkrystallisert seg ut som et aktuelt område for løypetrasé. Etter lovendringen ble det oppnevnt en arbeidsgruppe som arbeidet med trasévalg og forslag til forskrift. Trasévalget har vært justert og tilpasset aktuelle interessenter, herunder i god dialog med reineiere og alle berørte grunneiere.

Etter ordinære runder med høring og offentlig ettersyn, vedtok Åfjord kommunestyre i sak KST-1/2018, den 01.02.2018, en midlertidig forskrift gjeldende for tre sesonger, om snøskuterløype fra Stjern, forbi Habroheia og Botnan, og inn til fiskevannene Skurvtjønnin og Snumpen. For kommunestyret var særlig adkomsten til fiskevannene viktig, siden dette hele tiden har ligget som en premiss for kommunestyrets ønske om etableringen av en snøskuterløype i Åfjord.



Postadresse

7170 Åfjord

Besøksadresse

Åfjord rådhus

Telefon 72532300

Telefaks 72532301

E-post postmottak@afjord.kommune.no

Internett www.afjord.kommune.no

Bankgiro 43450600793

Kommunestyrets vedtak ble påklaget av Fosen Naturvernforening og Fylkesmannen i Trøndelag. Fra Fylkesmannens side ble det blant annet anført at hensynene til naturmangfold og friluftsliv ikke kom tydelig nok fram i kommunens konsekvensutredning, eller var tilstrekkelig vektlagt i saksbehandlingen av forskriften om snøskuterløypa. Videre ble det fra fylkesmannens side påpekt at som en følge av vindkraftutbyggingen i Åfjord vil verdien av øvrige fjellområder i kommunen øke, noe som ifølge Fylkesmannen ikke er vurdert godt nok konsekvensutredningen for snøskuterløypa eller i saksbehandlingen til kommunestyret.

Åfjord kommunestyre behandlet de innkomne klagen på snøskuterløypa i møte den 15.03.2018 som sak 19/2018. Kommunestyret vedtok å ikke ta klagen til følge og fattet mot 1 stemme følgende vedtak:

Kommunestyret ser ikke at klagen anfører nye momenter som gir grunnlag for omgjøring av vedtaket i saken. Kommunestyrets vedtak i sak 1/18 av 01.02.2018 opprettholdes. Klagen oversendes fylkesmannen i Trøndelag for endelig avgjørelse.

Som begrunnelse for kommunestyrets vedtak i sak 1/18 anføres:

- Avstand til støyømfintlig bebyggelse er tilstrekkelig med i henhold til Miljødirektoratets veileder.
- Betydningen av at personer som bruker snøskuter, spesielt de som ikke har annet alternativ, får mulighet til å oppsøke disse områdene med mulighet for isfiske, er klart større enn ulempene for friluftinteressene.
- Når det av hensyn til leikplass for storfugl er gjort begrensninger i åpningstida av løypa, vil ikke løypa ha negative konsekvenser for naturmangfoldet.
- Snøskuterløypa gir ingen tekniske inngrep og vurderes ikke å ha vesentlig negativ innvirkning på området som sammenhengende naturområde eller som inngrepsfritt område.
- Reindriftsinteressene i området er ivaretatt på en god måte.
- Landskaphensyn, kulturminner, kulturmiljø og sikkerhet er ivaretatt på en tilfredsstillende måte ved valg av trasé.

Kommunestyret fastholder administrasjonens vurdering av 23.02.2018 om at kommunestyrets vedtak i sak 1/18 av 01.02.2018 ikke gis oppsettende virkning

Med bakgrunn i at kommunestyret ikke tok klagen til følge, ble saken oversendt til Fylkesmannen i Møre og Romsdal som settefylkesmann. Settefylkesmannen tok klagen delvis til følge. Dette resulterte i at snøskuterløypa, slik den var vedtatt av Åfjord kommunestyre, ble avkortet til omtrent halve lengden. Avkortningen av løypa gir heller ikke mulighet til å oppsøke fiskevann, noe som sto sentralt for kommunestyrets intensjoner med, og begrunnelse for etableringen av løypa.

Settefylkesmannens vedtak medførte omgjøring av forskrift for snøskuterløype her i Åfjord, og Åfjord kommunestyre stadfestet endringene sak KST-62/2018 i møte den 25.10.2018. I forbindelse med kommunestyrets behandling av saken ble det stilt store spørsmål ved Fylkesmannens inngripen i saken. Dette med utgangspunkt i at alle berørte parter i saken var blitt hørt og nødvendige tilpasninger var blitt foretatt.

Når Åfjord kommune sitter igjen med en betydelig avkortet løype, og som er avskjært fra de fiskevannene og fiskemulighetene som var bakgrunnen for tilretteleggingen for løypetraseen og snøskuterløypa som sådan, synes arbeidet som er nedlagt for å etablere denne skuterløypa for å være så godt som bortkastet. I forbindelse med stadfestingen av forskriften etter settefylkesmannens endelig vedtak, fattet kommunestyret den 25.10.2018 blant annet følgende vedtak i sak KST-62/2018:

Kommunestyret ber om at Åfjord kommune v/ordføreren skriver brev til Klima- og miljødepartementet der det stilles spørsmål ved om Fylkesmannens overprøving av kommunestyrets vedtak, som er basert på en godt forankret beslutningsprosess og en bred høring blant alle som er berørt av tiltaket, er i tråd med regjeringens intensjoner med ordningen. Forslaget ble enstemmig vedtatt.

Det kan i sakens anledning legges til at denne snøskuterløypa er inngående drøftet og tilpasset reindriftsnæringen i området, som er utelukkende positiv til den opprinnelige løypetraseen. Erfaringene fra ordningen med den uavkortede snøskuterløypa vinteren 2018 var knirkefri. Den avkortede løype som kommunen nå sitter igjen med etter fylkesmannens overprøving, er ei løype som for spesielt interesserte og som kun er egnet for å kjøre frem og tilbake. Den ivaretar ikke intensjonene som kommunen hadde med å legge til rette for friluftsliv, som en løype knyttet til fiskevannene ville ha hatt, og som har vært en viktig dimensjon med hele tiltaket.

Med utgangspunkt i omfattende utredninger, grundige høringer med alle berørte parter, og med Åfjord kommunestyre sin behandling av snøskuterløype i Åfjord over flere år og gjennom mange vedtak, og ikke minst med bakgrunn i regjeringens intensjoner med ordningen om å gi kommunene selv myndighet til å fastsette løyper for snøskuterkjøring på vinterføre, vil ordføreren herved stille spørsmål ved om Fylkesmannens overprøving av kommunestyrets vedtak i denne saken er i tråd med regjeringens intensjoner med ordningen.

Med vennlig hilsen



Vibeke Stjern
Ordfører

Kopi: Fylkesmannen i Trøndelag, Postboks 2600, 7734 Steinkjer.

Vedlegg:

1. Særutskrift: Sak KST-1/2018 «Forskrift om snøskuterløype i Åfjord kommune», behandlet av Åfjord kommunestyre 01.02.2018.
2. Brev av 23.02.2018 fra Fylkesmannen i Trøndelag vedrørende «Påklaging – Midlertidig forskrift for snøskuterløyper i Åfjord kommune».
3. Særutskrift: Sak KST-19/2018 «Midlertidig forskrift for snøskuterløype i Åfjord kommune – Klage på vedtak», behandlet av Åfjord kommunestyre 15.03.2018.
4. Brev av 13.09.2018 fra Fylkesmannen i Møre og Romsdal vedrørende «Åfjord kommune. Midlertidig forskrift for snøskuterløype for fornøyleseskjøring. Vedtak i klagesak etter motorferdsellova.»
5. Særutskrift: Sak KST-62/2018 «Midlertidig forskrift for snøskuterløype i Åfjord kommune – Stadfesting av endelig vedtak», behandlet av Åfjord kommunestyre 25.10.2018.



Åfjord kommune
Øvre Årnes 7
7170 ÅFJORD

Deres ref

Vår ref

15/2377-33

Dato

21. februar 2019

Fylkesmannens overprøving av vedtak om snøscooterløype i Åfjord kommunestyre

Vi viser til deres henvendelse 28. januar 2019 med spørsmål om fylkesmannens overprøving av vedtaket om å etablere snøscooterløype i kommunen er i tråd med intensjonen bak motorferdselloven § 4 a annet ledd.

Som kommunen er inne på, ble adgangen til å etablere lokale snøscooterløyper etter motorferdselloven § 4 a annet ledd innført på bakgrunn av et ønske om økt kommunal forvaltning av motorferdsel i utmark og styrking av det kommunale selvstyret. Hensynet til det kommunale selvstyret skal også tillegges stor vekt ved prøving av kommunens frie skjønn ved fylkesmannens behandling av klager over kommunale vedtak jf. forvaltningsloven § 34 annet ledd.

Kommunenes adgang til å fastsette snøscooterløyper er likevel underlagt visse begrensninger i forskrift for bruk av motorkjøretøy i utmark og på islagte vann § 4a og i motorferdselloven § 4 a. Bestemmelsene stiller krav til kommunens vurderinger og vedtaksprosess, herunder krav til kommunens begrunnelse. Det påpekes bl.a. at ved *"fastsetting av løypene skal kommunen ta særskilt hensyn til støy og andre ulemper for friluftslivet"*. I den konkrete saken dere tar opp, er det oppgitt at den aktuelle løypestrekningen er lagt i et område som er registrert som et svært viktig friluftslivsområde.

Motorferdselloven og forskriften oppstiller ikke et absolutt forbud mot å etablere snøscooterløyper i svært viktige friluftsområder, men en slik avgjørelse forutsetter at kommunen foretar en grundig avveining av de ulike hensynene opp mot hverandre og at kommunen synliggjør disse avveiningene i vedtaket.

Postadresse
Postboks 8013 Dep
0030 Oslo
postmottak@kld.dep.no

Kontoradresse
Kongens gate 20
www.kld.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
972 417 882

Avdeling
Naturforvaltnings-
avdelingen

Saksbehandler
Julie Gjørtz
Howden

Klima- og miljødepartementet har i brev 4. oktober 2017 til Fylkesmannen i Troms, med kopi til øvrige fylkesmenn, uttalt at i *"de aller fleste tilfeller vil vurderingen av om det er grunnlag for å oppheve vedtaket bero på om kommunen har gjort en saklig og forsvarlig vurdering og avveining av de ulike hensynene mot hverandre, herunder vurdert muligheten for avbøtende tiltak og mindre konfliktfylte løsninger, jf. Prop. 35 L (2014-2015) side 41: "Kommunen skal forsøke å finne løsninger for å unngå konflikt med disse hensynene"*.

Departementet skriver videre at det ikke er forbudt å la friluftssinteressene vike for andre hensyn, men at bestemmelsen om at det skal tas særskilt hensyn til støy og ulemper for friluftslivet først og fremst må *"forstås slik at den stiller ekstra strenge krav til vedtakets begrunnelse der det er friluftslivshensyn som berøres. Vedtaket må inneholde en grundig vurdering av støy og andre ulemper for friluftsliv, av de andre relevante hensynene i saken, og kommunens avveining av disse. Konsekvensene av snøscooterløypene og kommunens vurderinger av hensynet til friluftsliv mv. opp mot andre hensyn skal fremkomme av vedtaket"*.

Slik vi oppfatter Fylkesmannen i Møre og Romsdal, oppheves Åfjord kommunes vedtak om snøscooterløype i all hovedsak på grunn av mangelfull begrunnelse. Klima- og miljødepartementet har ikke foretatt noen vurdering av denne konkrete saken. På generelt grunnlag er det imidlertid slik at en oppheving av et vedtak om snøscooterløype på grunn av manglende begrunnelse, ikke vil være i strid med intensjonen bak lovendringen.

Med hilsen

Øivind Dannevig
Avdelingsdirektør (e.f.)

Julie Gjørtz Howden
rådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer